

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 13, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

ŠEŠTADIENIS-SATURDAY, RUGPJŪTIS-AUGUST 13, 1994

Nr. 157

Britanija dar nenuisistačiusi dėl Karaliaučiaus demilitarizavimo

Vilnius, rugpjūčio 3 d. (LA) — Rugpjūčio pirmą savaitę Lietuvoje lankantis Didžiosios Britanijos premjerui John Major, Didžiosios Britanijos ambasados iniciatyva Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis susitiko su Didžiosios Britanijos valstybės ministru Sandraugos reikalams Douglas Hogg.

Kaip rašo apie tai Viljam Sudikienė „Lietuvos aide“, Landsbergis sakė, jog su Hogg kalbėjus apie Lietuvos politines ir tarptautines problemas. Iš jų svarbiausia, anot Landsbergio, labai lėtai arba beveik visai nesikeičiantis Rusijos supratimas, kokie turi būti demokratiščių valstybių santykiai su kaimynais.

Landsbergis sakė, kad Douglas Hogg kelis kartus pabrėžęs visiškai aiškų ir neginčijamą Vakarų požiūrį į Baltijos valstybes kaip į tikrai suverenias šalis, ir šiuo atžvilgiu jau dabar priskyręs jas Vakarų bendrijai. Landsbergis sakė, kad ši antroji nuostata Lietuvai yra svarbesnė ir gelbsti politiškai.

Svarstyta Rusijos politika buvusiose Sovietų Sąjungos respublikose ir Rusijos taikos palaikymo veiksmams bei ketinimams toje erdvėje. Landsbergis sakė paaiškinęs ministrui Hogg, kad Lietuvos požiūris nėra vienareikšmis, nes kai kur Rusija pati suorganizuoja konfliktus, kad paskui galėtų įsikisti ir dominuoti.

Vakarų nesikišimas pavojingas

Landsbergis sakė išdėstęs savo susirūpinimą Vakarų nuostata per daug nesikišti ir palikti pačiai Rusijai tvarkytis. Landsbergio nuomone, tokia Vakarų politika jiems šiuo metu lengvesnė, bet iš jos kyla ir tam tikri pavojai — po truputį atkuriamą imperiją. Hogg klausęs Landsbergio, kaip jis įsivaizduotų kitokias galimybes. Landsbergis sakė, kad jeigu niekas (t.y., Rusija — Red) nesikištų, armenai ir azerbaidžaniečiai patys greičiau susitvarkytų.

Būtų gerai tarptautiniai kontroliuoti Karaliaučiaus tranzitą

Dėl Rusijos karinio tranzito į Karaliaučių D. Hogg sakė, kad jei šis tranzitas būtų kokių nors tarptautinių struktūrų stebimas ir kontroliuojamas, tai Lietuvai būtų geriau, negu turėti nekontroliuojamą tranzitą. Opozicijos nuomone, geriau išvys neturėti išpareigojimų Rusijai dėl karinio bendradarbiavimo, o leisti tik tuos pervežimus, kurie yra tikrai būtini.

Šiame pokalbyje buvo paliesta ir kita, su tranzitu susijusi problema — Karaliaučiaus krašto ateitis. Landsbergis sakė pabrėžęs ministrui, jog Lietuva ir kai kurios kitos šalys ne kartą yra pasisakiusios už šios srities demilitarizavimą, todėl Lietuvai būtų nelogiška stiprinti militarizavimą.

Landsbergis sakė iš Hogg pasisakymo supratus, jog Didžiosios Britanijos politika šio

regiono demilitarizavimo atžvilgiu dar nėra apibrėžta. „Jie yra apie tai jau girdėję, bet galbūt niekas oficialiai nesikreipė. O principinė pozicija, kad Karaliaučiaus sritis priklauso Rusijai dėl įvairių pokario susitarimų, susidūrė su mano abejone, ar tai tikrai pagrįsta.

Tada ponas Hogg panorėjo išgirsti mano nuomonę apie tai, ką reiškia Potsdamo sutartis ir susiklosčiusi dabartinė situacija, kai niekas nepretenduoja į tą kraštą“. Landsbergis sakė paminėjęs Lietuvos senas etnines ir kultūrinės teises, bet pabrėžęs, kad Lietuva nekelia jokių valstybinių reikalavimų.

Landsbergis sakė iškėlęs Vakaruose dar nesvarstytą ir gana naują mintį apie Karaliaučiaus galimybę eiti didesnės nepriklausomybės keliu, jeigu tokia būtų ten gyvenančių žmonių valia. „Pasakiau ponui Hogg, kad nuomone, jog toks sienų peržiūrėjimas arba valstybių smulkinimas būtų nepageidautinas, ne visiškai atitinka esamą padėtį, nes tai nebūtų Rusijos smulkinimas iš šalies, o natūralus naujas Europoje sukurtos kolonijos vystymasis nepriklausomybės link“. Visos kolonijos nuėjo tokį pat kelią, „kažin ar būtų galima jį dirbtinai stabdyti“.

Landsbergis kalbėjęs, kad jeigu Rusijos kariuomenė pasiliktu Karaliaučiuje tik tam, kad užgniaužtų to krašto žmonių norą turėti daugiau laisvės, tai ta kariuomenė pavirstų okupacine tų pačių rusiškai kalbančių žmonių atžvilgiu. Landsbergis paaiškinęs, kad su šiuo klausimu susijęs ir Lietuvos noras išvengti karinio tranzito sutarties, apsiriboti atskirais leidimais. Tačiau Landsbergis pabrėžęs, kad Rusijai svarbu visai kas kita. Jai iš tikrųjų reikalinga politinė karinė sutartis.

Rusija Karaliaučiuje vykdo karinę politiką

Landsbergis sakė komentavęs Hoggui Šachraj straipsnį laikraštyje „Nezavisimaja gazeta“, kuriame kaip tik išryškėja Karaliaučiaus civilio gyventojų ir Rusijos valstybinės strateginės politikos interesų prieštaravimai. Šiame straipsnyje Šachraj pripažįsta tą prieštaravimą, bet teikia pirmenybę strateginei karinei politikai. Landsbergio nuomone, tai nėra perspektyvu ir negali sustabdyti krašto evoliucijos.

Landsbergio nuomone, jam pasisekė atskleisti ponui Hoggui platesnę karinio tranzito problematiką ir atskleisti jo pavojų Lietuvos suverenitetui.

„Turint Lietuvos išpareigojimus, būtų lengva spausti, kad Lietuvoje būtų prorusiškos vyriausybės, kurios vykdytų tas sutartis, ir siekti to, ko, be abejojimo, siekia ir Lietuvoje veikiančios Rusijos slaptosios tarnybos, kurių veikimas šiuo metu stiprėja“, kalbėjo Landsbergis.

Landsbergis tikisi šiais klausimais sulaukti Didžiosios Britanijos paramos, nes „ponas Hogg, matyt, norėjo susidaryti platesnį supratimą apie įvairias nuomones ne vien savo pa-

Paskutinis 1991 m. rugpjūčio 19 d. perversmo Rusijoje organizatorius Valentin Varennikov džiaugiasi, ketvirtadienį sužinojęs, kad jo teismas baigtas. Rusijos Aukščiausiojo Teismo Karinis kolegijumas nusprendė, kad nėra parodymų, kad buvęs Sovietų Sąjungos kariuomenės žemės pajėgų vadas Varennikov, kuris su 11 kitų Komunistų Partijos narių bandė įvykdyti perversmą prieš Michail Gorbaciovą valdžią, būtų įvykdęs krašto išdavystę. Išgirdęs sprendimą, jis pareiškė, nesigailis savo veiksmų, tik galisi, kad pastangos gelbėti Tėvynę nepavyko. Tas pats Varennikov vadovavo sovietų pajėgoms, kurios 1991 m. sausio 13 Vilniuje kėsinosi prieš Lietuvos parlamentą ir radiją/televiziją, kai žuvo 14 žmonių ir buvo šimtai sužeisti.

Rusija siekia likti Baltijos šalyse

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (LR) — Seime surengtoje spaudos konferencijoje opozicijos vadas Vytautas Landsbergis komentavo pasirašytus Estijos ir Rusijos susitarimus dėl kariuomenės išvedimo. Jo nuomone, rašo „Lietuvos rytas“, Rusijos politikos tikslas lieka tas pats — „kiek galima pratęsti savo karinį buvimą Baltijos valstybėse“.

Landsbergio teigimu, jau anksčiau buvo aišku, kad išvedus Rusijos kariuomenę iš Latvijos, ji ten vis tiek pasiliks — Skrudos radaro bazėje. Taip pat, pasak jo, dabar atsitiko ir Estijoje, nes ten Rusijos žinioje dar 14 mėnesių bus branduolinių povandeninių laivų bazė Padilskyje. Be to, Rusijos rąkose tebelieka ir dar viena buvusi karinė jūros bazė Estijoje.

Nerimą, anot Landsbergio,

ties smalsumui patenkinti, bet ir Didžiosios Britanijos politikai formuoti“.

Svarstant Rusijos kariuomenės išvedimą iš Baltijos valstybių, pokalbyje buvo paliestas ir Rusijos siekimas „išeinant pasilikti“. Landsbergis sakė atkreipęs dėmesį į Skrudos karinį vienetą ir vadinamųjų karo pensininkų klausimą, kurie iš tikrųjų yra tam tikra Baltijos valstybėse liekanti Rusijos karinė jėga. Landsbergis tikisi, kad šis pokalbis galbūt paskatins į Rygą išvykstantį p. Hogg ten daugiau pasidomėti ir Skrudą.

Po šio susitikimo „Lietuvos aidui“ Douglas Hogg pasakė: „Mes kalbėjome apie galimybę sutarties tarp Lietuvos ir Rusijos dėl karinio tranzito iš ir į Kaliningradą. Mūsų požiūris yra toks, kad Lietuvos interesai būtų įtraukti į šią sutartį „saugiklius“. Dėl Kaliningrado demilitarizacijos turimi pasakyti, kad mūsų niekas iki šiol neparemti reikalavimus demilitarizuoti šią sritį. Jeigu būtume paprašyti, tada atsilieptume“.

Paklaustas kur jis mato Europos ribą — ties vakarinėmis ar ties rytinėmis Baltijos šalių sienomis, ministras Hogg atsakė: „Jeigu jūs klausiate, ar aš manau, kad Baltijos valstybės yra Europos, ypač Vakarų Europos, dalis, tai mano atsakymas yra taip“.

kelia ir tai, kad pasirašytas sutartis jau dabar skirtingai interpretuoja Estijos ir Rusijos pareigūnai, ir pastarieji yra pareiškę, kad neleiš kitokios nei jų interpretacijos.

„Kyla klausimas, ar Lietuva sugebės atsilaukti prieš Rusijos spaudimą ir neleisti naujo kariuomenės buvimo Lietuvoje ir ar pirmosios kariuomenės išvedimo ir išsilaisvinimo metinės nebus sudrumstus blogų žinių apie atnaujintą kariuomenės buvimą pagal Lietuvai ipareigojančią tranzito sutartį“, sakė Landsbergis. Jis taip pat pažymėjo, jog labai svarbu, ar šalies valdžia taikstysis su „satelitinio Lietuvos traktavimu, kokių Rusija iš dalies primeta ar tikisi primesti Latvijai ir Estijai“.

Opozicijos vadas atkreipė dėmesį, jog Lietuvos užsienio reikalų ministerija po 82 oro erdvės pažeidimų pagaliau nusiuntė protesto notą Rusijai. Jo nuomone, atsižvelgdama į tai, taip pat į Rusijos santykius su Latvija ir Estija, šalies valdžia galėtų padaryti atitinkamas išvadas apie interpretacijų pinkles. Į tokias pinkles, anot Landsbergio, tikrai bus patenkama, jeigu bus pasirašyta sutartis dėl karinio tranzito

Norima nukelti referendumą

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (AGEP) — Tėvynės Sąjungos valdys pirmininkas, Seimo narys Gediminas Vagnorius informavo, kad Seimo opozicija svarsto galimybę suaukinti neeilinę Seimo sesiją. Bus siūloma nukelti referendumą į spalio mėnesį.

Vyriausią rinkimų komisiją pasiekia pranešimai, kad daugelyje rajonų nebus spėta pasiruošti referendumui. Didelė painiava rinkėjų sąrašuose, iki galo nesudarytos komisijos, nes žmonės atostogauja.

— Vyriausioji Rinkimų Komisija patvirtino referendumo balsavimo biuletenį. Lape bus įrašyti aštuoni klausimai. Rinkėjai turės balsuoti dėl kiekvienos siūlomo įstatymo nuostatos. Referendumo organizatoriai reikalauja, kad būtų balsuojama vieną kartą dėl viso įstatymo.

Lietuva pasirašys prekybos sutartį su Maskva

Vilnius, rugpjūčio 12 d. (Elta) — Į Lietuvą su darbo vizitu rugpjūčio 19 d. atvyksta Maskvos meras Jurij Lužkov, informavo Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius. Planuojama, kad šio vizito metu bus pasirašyta sutartis tarp Lietuvos Respublikos Pramonės ir prekybos ministerijos ir Maskvos miesto dėl prekybinio ir ekonominio bendradarbiavimo.

Kadangi Maskvai, kaip ir kitiems didiesiems Rusijos miestams, taikomas palankesnis įvežamų prekių apmokestinimo režimas, ši sutartis turėtų suaktyvinti prekybą tarp Lietuvos ir Rusijos sostinės.

Po spaudos konferencijos, kurioje pranešė šią žinią, A. Šleževičius išvyko į Kretingos rajoną, kur atidaroma bendros Lietuvos-Rusijos įmonės „Mida“ stogo dangos gamybos linija. Rusija į šią įmonę įdėjo apie 12 milijonų dolerių. Įmonė gamins ir izoliacines medžiagas magistraliniams naftotiekams. Partneris ne tik suteikė investicijas, savo technologijas, bet ir garantavo pagamintose produkcijos realizavimą.

Konservatoriai prašo pagalbos Čėčėnijai

Vilnius, rugpjūčio 12 d. (Elta) — Seimo Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) frakcijos narių grupė paskelbė kreipimąsi į pasaulio šalių parlamentus ir vyriausybes. Jame rašoma: „Pastaruoju metu virs Čėčėnijos Rusijos metu yra iškilusi prievartos grėsmė. Rusija rengiasi panaudoti jėgą tarpusavio problemoms spresti, kartu teisėtai valdžiai pašalinti organizuoja ir apginkluoja opoziciją... Jau treči metai nepripažįstama Čėčėnijos nepriklausomybė, šiuo metu vykdoma čėčėnų tautos interesų ignoravimo politika. „Čėčėnijos Respublikos valdžia, Vyriausioji senolių taryba, inteligentija kreipėsi į mus su prašymu padėti apsiginti nuo Rusijos spaudimo ir ruošiamos ginkluotos intervencijos“.

Kreipimesi pasaulio šalių parlamentų ir vyriausybių atstovai kviečiami atlikti „kilnią, garbingą ir humanišką pareigą

Finansų ministras žada atsistatydinti

Vilnius, rugpjūčio 2 d. (LR) — Birželio viduryje ketvirtasis atkurtos Lietuvos finansų ministras Eduardas Vilkelis patvirtino, kad kalbos apie jo pasitraukimą iš vyriausybės nėra lauztos iš piršto. Tuomet ministras pasakojo apie ketinimą pasitraukti iš kabineto, apie tai prieš keletą mėnesių pranešė ministrui pirmininkui Adolfui Šleževičiui. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, jis sakė, kad jeigu būtų priimama visos vyriausybės priesaika, jis, kaip ministras, nebeprisiektų.

Kalbėdamas apie priežastis, nulėmusias jo sprendimą pasitraukti iš vyriausybės, finansų ministras nurodė pastaruoju metu labai sušlubavusią sveikatą. Sakė pasitraukęs iš ministro posto porą mėnesių nieko neveikęs, tik gydysias.

Kaip „Lietuvos rytą“ informavo patikimi šaltiniai, pastaruoju metu dėl Eduardo Vilkelio prašymo atleisti jį iš finansų ministro pareigų buvo kilęs konfliktas tarp prezidento ir ministro pirmininko. Tų pačių šaltinių tvirtinimu, šiuo klausimu A. Brazauskui nepavyko

itikinti premjero net privačių pokalbių ir atostogų, kurias abu leido Palangoje, metu.

Šią savaitę finansų ministrui priminus jo pažadus pasitraukti iš vyriausybės, Vilkelis atsakė, jog pakoreguotos sudėties vyriausybėje likę seni ministrai priesaikos nedavė. Dėl šios priežasties kaltinti jo žodžio nesilaikymu negalima. Į klausimą, ar jis vis dar žada atsistatydinti, ministras atsakė, kad ketinimų neatsisakė, tačiau „poste likti labai prašė ministras pirmininkas“. Kaip vienas iš argumentų buvę minimi jo ryšiai su tarptautinėmis finansinėmis institucijomis.

Paklaustas, ar teko girdėti, kad dėl E. Vilkelio atleidimo yra kilęs konfliktas tarp prezidento ir ministro pirmininko, finansų ministras atsakė: „Gali būti“.

Eduardas Vilkelis yra ketvirtasis finansų ministras. Palyginti su kitais ministrais — Romualdu Sikorskiu, Elvyra Kunėvičiene ir Audriumi Misevičiumi — jis nepriklausomas Lietuvos finansų ministerijai vadovauja ilgiausiai.

Kaune atstatomi paminklai žuvusiems

Kaunas, rugpjūčio 5 d. (AGEP) — 1992 metais Lietuvos vyriausybės potvarkiu Paminklotvarkos departamento įmonė „Palikimas“ buvo įpareigota atstatyti karinio paveldo objektus ir įamžinti sunaikintų karių kapų atminimą buvusiose Kauno miesto kapinėse prie Vytauto prospekto.

Didelio būrio specialistų ir entuziastų nuostorais darbo dėka jau atstatomas paminklas „Žuvome dėl Tėvynės“. Darbų pradžios sėkmę lėmė tai, kad 1993 m. vasarą po kreipimosi į visuomenę per pagrindinius laikraščius, prašant žinių apie sovietmečio nugriautą paminklą, atsiliepusieji tiksliai nurodė paminklo vietą, o kauniečiai archeologai netrukus atkasė išli-

kusius pamatus. Taigi Nepriklausomybės kovų mūšiuose žuvusiems kariams paminklas atstatomas ant senųjų pamatų!

Šiais metais Kauno architektų grupė projektuoja visų buvusių kapinių teritoriją. Todėl būtina patikslinti karinio paveldo objektų vietas. Reikia informacijos apie šiuos objektus: Dariaus ir Girėno mauzoliejų, Lietuvos karo lakūnų kapus, I Pasaulinio karo vokiečių karių kapus, žymių žmonių kapus (tarp jų generolo S. Žukausko), 1941 metų birželio sukilėlių kapus, pirmų karo dienų aukų kapą (spėjama, kad čia buvo palaidotos dailininkas V. Eidukevičius).

Liudytojai, prisimenantys kapinių naikinimą, turintys nuotraukų ar kitokios istorinės medžiagos, prašomi rašyti įmonėi Palikimas, Raguvos g. 5, Kaunas 3000.

Priimtas savivaldybių rinkimų įstatymas

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (Elta) — Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas ketvirtadienį pasirašė įstatymą „Dėl Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimo įstatymo pakeitimo“. Šis įstatymas Seimo pirmininkas gavo iš Respublikos prezidento, kuris įstatymo nevetavo, tačiau ir nepasirašė. Pagal Lietuvos Konstitucijos 71 straipsnį, jei prezidentas per dešimt dienų nepasirašo įstatymo jo nevetuodamas, įstatymas pasirašo Seimo pirmininkas. Tai ir buvo padaryta, pirmą kartą Seimui praktiškai pritaikant šį Konstitucijos straipsnį. Jau rima ruošiamasi ir rudens sesijai. Pirmąją rudens sesijos savaitę planuojama svarstyti prezidento dekretu Seimui grąžintus keturis įstatymus teisės saugos ir socialiniais klausimais.

— apginti labai daug nuo genocido nukentėjusios nedidelės tautos teisę gyventi ir bendrauti su kitomis tautomis civilizuo- tai“.

Lietuvoje atvėso ir lijo

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (AGEP) — Lietuvoje oras atvėso iki 21-26 laipsnių Celsijaus (70-80 F). Aukštaitijoje ir Dzūkijoje stipriai palijo, kai kur iškrito pusės mėnesio norma. Deja, žemaičiai ir suvalkiečiai vis dar kenčia sausrą.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 13 d.: Šv. Poncijonas ir Ipolitas, 3 šimtmečio kankiniai; Kasijonas, Kastytis, Gilvilė.

Rugpjūčio 14 d.: Dvidešimtas eilinis sekmadienis; Maksimijonas, Euzebijus, Tarcizijus, Pajauta.

Rugpjūčio 15 d.: Šv. M. Marijos dangum ėmimas (Žolėnės); Arvilas, Utenis, Rugilė. Didysis Lietuvos kunigaikštis Kęstutis mirė 1382 metais.

Rugpjūčio 16 d.: Šv. Steponas Vengras (gimė 969, mirė 1038 m.); Rokas, Šarūnė, Grasilda, Alvita.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

SVEIKINU XII ATEITININKIJOS KONGRESO DALYVIUS

Nuoširdžiai sveikinu Lietuvos Ateitininkų federacijos dalyvius, susirinkusius iš viso pasaulio mūsų sostinėje Vilniuje į Dvyliktąjį savo kongresą.

Dievas yra visų malonių Tiekėjas ir Dalytojas. Šiandien Bažnyčia Lietuvoje dėkoja Dievo apvaizdai už tą palaimą, kurią atnešė ilgmetė ateitininkijos veikla mūsų tautai. Ji daug prisidėjo prie to, kad Lietuva nepalūžo dvasia net pačiais sunkiausiais bandymo metais ir išlaikė katalikišką tikėjimą ir ištikimybę Apaštalo Sostui.

Didele dalimi per jį ir jūmyse, mieli ateitininkai, išsipildė šie pranašiški ateitininkijos himno žodžiai: „Lietuva Dievas apveždi ir gina, amžiais suvargusios jos neapleis. Ateičiai dvasios galiūnas gamina, vesdamas juos stebuklingais keliais“.

Jūsų pasirinktas gyvenimo šūkis: „Visa atnaujinti Kris-

tuje“ tebūna mums pasirinktas gyvenimo kelias į laimingą tautos ateitį. Šis šūkis nuostabiai derinasi ir susižauja su Šv. Tėvo raginimu susitikti su gyvuojančiu Kristumi ir per evangelizaciją atnaujinti žmonių krikščionišką dvasią.

Vienijdamasis su jumis dvasioje ir linkėdamas Dievo palaimos jūsų ateičiai, kviečiu mūsų himno žodžiais palaiminti gal veiklai:

*Ateitį regim tėvynės laiminga,
Šviečia mums kryžius ant mūsų
vėliavos.*

*Stokime drąsiai į kovą garbinga,
Dirbkim, kovokime dėl Lietuvos.*

Su broliška pagarba ir meile Ateitininkijos šeimos narys nuo 1931 m.

Kardinolas
Vincentas Sladkevičius
(XXI Amžius)
1994 m. liepos 20 d.)

ATEITIES REGĖJIMAS

AIDAS KALNIŠKIS

Liepos 14-17 d. Nacionalinės Filharmonijos rūmų Vilniuje puoselėjau jaukių spalvų emblema: stilizuoto kryžiaus — „saulutės“ fone žemės rutulys, kur pažįstamų kontinentų linijose švytintis tulpės žiedas žymi plotelį prie Baltijos... Jei kas susigundė paskui būrius jaunuolių, vilkinčių žaliais marškinėliais su ta pačia emblema, įeiti į rūmus, galėjo išvyti scenoje šokių ruojantį (prisiminkime mus supančią realybę) šūki: „Ateitį regim tėvynės laiminga“. Aišku, kad šandien taip rašyti ir mastyti tegali tikintys žmonės. Atspėjote — tai XII Jubiliejinis pasaulio ateitininkų kongresas.

Kodėl XII-sis ir jubiliejinis

Penktasis Ateitininkų federacijos kongresas turėjo įvykti 1940 m. ka tik atgautose sostinėje Vilniuje. Deja, okupacija ji, kaip ir daugelį dvasios skleidimosi pastangų, sutrukdė, didžiąją dalį potencialių dalyvių paversdama kankiniais Rytuose arba tremtiniais Vakaruose. Egzilyje 1954-1985 m. įvyko septyni atskirūs ir gyvybingai veikusios federacijos suvažiavimai (Čikagoje, Toronte, Clevelande, 1985 m. — vėl Čikagoje, minint ateitininkijos 75-mečio jubiliejų). Iš štai, dabar, įgyvendindamas andai prievartai išplėsta svajonę, Vilniuje, XII kongrese susiglaudžia dvi žalios lietuviškos šakos: arti 100 išeivijos atstovų, gal pusė tūkstantio — iš Lietuvos. Visų kartu, nuo guviai klegančių ir smalsiomis akimis žybsinčių moksleivių, žemaičiuojančių ar kokios Argentinos akcentu kalbančių studentų iki žilagalvių senybių, profesorių, kurių pavardės skaitome Bostono Lietuvių Enciklopedijoje, kurių veikalais gaivinomės sovietmečio dykumoje ir dar ilgai maitinsimės. Kongresas — vienas išpuodingiausių Tėvynės ir emigracijos tautiečių susitikimų. Jau tai galime laikyti svarbiu žingsniu į didesni tarpusavio supratimą, dvasinę vienybę, juolab, kad ruošiantis saskrydžiui Berliūnuose vyko bendra išeivijos ir Lietuvos studentų prieškongresinė

stovykla, kur turėta gerų progų neformaliai susipažinti, skirtingomis patirtimis dalintis, o kaip Kongreso svarstybos (vieningi siūlymai) parodė — ir visai artimai „susiustuoti“.

Programa: pliusai ir minusai

Nesu gimęs kritikuoti idealo siekiančius žmones. Matau grožį savo Sužadėtinės Bažnyčios veide, žaviuosi juo, būna skaudu, kuomet Jai, Jos pastangoms priekiaštuijama. Kas nors pasakytų — o gal čia nenoras kritiškai žvilgtelėti į save, į tai, ką pats darai? Bet kai žiūri į tą iš giliai ateinančią versmę, nuo 1910 m. su Pranu Dovydaičiu išsiliejusią turtingiausią kūrį ir tikėjimo sodu, vėliau žydėjusiu pasiaukojimo žiedais.

Tai ne mes vieni darėme. Tai Dievas darė, mes gi buvome trapūs, ne visuomet klusnūs. Jo meilės planų kartais neišvengiantys įrankiai.

Bene metus prieš Kongresą, intensyviai jam ruošdamiesi tiek abejojose Atlanto pusėje atskirai, tiek bendruose posėdžiuose Kaune, Vilniuje (uoliausiai į juos skraidė užsienio ateitininkų vadai Juozas Polikaitis, Birutė Bublienė, sesuo Margarita Bareikaitė, studentas Haris Subačius ir kt.), vis pasiragindavome: Kongresas neturi iklimti organizaciniuose klausimuose, jis turi nubrėžti kryptis, nusmailstyti gaires,

Ateitininkų stovyklavietės Berliūnuose atstatomos koplyčios pamatų šventinio iškilmės š.m. birželio 17 d. Iš k. — koplyčiai 6,000 dol. paaukojusi čikagietė Vanda Prunskienė, vysk. J. Preikšas, Dalilė Polikaitienė ir kun. R. Repšys.

kelti idėjas. Tačiau praktiškai, kaip žinome, įvyko kitaip: diskusijos dėl struktūrų rinkimų, pačių struktūrų pobūdžio, kandidatūrų siūlymai ir balsavimai, statuto reformų svarstymai varginančiai užsiėmė (dar kartą atsiprašome mielų svečių, kūrėjų vakaro dalyvių, dėl suvėlintos programos). Pagaliau, jaunimui skrupulingai prižiūrint procedūros demokratiškumą, Kongresas išrinko pasaulio ateitininkų tarybos narius iš Lietuvos. Toks pasitikėjimas pareikštas Vidui Abraičiui, kunigams Gintarui Grušui, Robertui Grigui, Rimui Gudeliui, Vytautui Petrauskui, sesei Daivai Kuzmickaitėi, studentams Vygtai Malinauskui ir Indrei Čuplinskaitėi. Pastarajai, bebaigiančiai teologijos studijas Liuvėne ir pasiryžusiai dirbti Kretingoje, ateitininkai entuziastingu balsavimu, taip sakant, „paankstintai“ suteikė pilietybę, išrinkdami Tarybos nare nuo Lietuvos. Federacija vienijanti Tarybos dalį nuo išeivijos užsienio ateitininkai išsirinko vėliau savuosiuose kraštuose korespondenciniu ar kitokiu būdu. Visiškai suformuota, ši Taryba Kongreso nutarimu paskirs komisiją atnaujintam, prie naujų veikimo sąlygų priderintam statutui parengti. Federacijos vadai išsirinko balsų dauguma per rinktas Juozas Polikaitis. Girdėjosi nuogąsatavimų, kad, nepaisant dvasios vado vysk. Sigit Tamkevičiaus raginimo nerinkti daug kunigų, Taryboje ryški dvasininkų persvara. J. nenukentės ateitininkų, kaip pasauliečių katalikų organizacijos charakteris, jos steigėjų visuomet pabrėžtas ir pačiai Bažnyčiai itin vaisingai pasitarnavęs? Vis dėlto tenka pripažinti, kad panašių rezultatų reikėjo laukti, jie natūralūs: ka bendrijos nariai pažįsta, kas tarp jų sukasi, jų rūpesčiai gyvena, ta jie ir išsirinko. O netolimoje ateityje iš dabartinių studentų, jaunų senybių tikriausiai užsiauginsime pajėgių, ateitininkų tarpe subrendusių pasauliečių vadų. 1995 m. gruodį, baigiantis Lietuvos ateitininkų federacijos valdybos pirmininkas dr. Arvydas Žygas ir penki vicepirmininkai ka-

dencijai, gal jau turėsime ir Lietuvoje išryškėjusių kandidatūrų į visos Federacijos vadus. To labai siekė išeivija, trokštanti perkelti į Tėvynę dešimtemčiais sukauptus dvasinius ir organizacinius turtus.

Vis tik nederėtų teigti, kad tāsus organizacinius darbas Kongrese buvo klaidžiojimai į šalį nuo kelio. Ne toks jau lengvas vyksmas yra dviejų organizacijų dalių, atskirtų erdvės ir laiko, suartėjimas. O tai jau buvo viena svarbiausių Kongreso idėjų gairių, ir manau, kad jos link gerokai pasistūmėta.

Kitas idėjų sėjos laukas buvo akademinė ir meninė keturių dienų suvažiavimo programa. Sudaryta glaudžiai tariantis Lietuvoje ir užsienyje gyvenantiems ateitininkams, ji neabejotinai atspindėjo Federacijos pasaulėžiūrą brandą. Sugretinant išeivijos ir tėvynės paskaitas, išvalgas, nagrinėtos, paskui karštai su lektoriais ir tarpusavyje diskutuotos „Laisvės ir atsakomybės“, „Visuomenės ir kultūros“, „Šeimos — tautos gyvybės branduolio“, „Pasauliečių, liudijančių Kristų“ temos. Taigi, visuma atliepė kongreso kryptingumą apibūdinti motto: „Iprasminti krikščionišką atsakomybę laisvėje tautoje“. Mus pasiekė Šv. Tėvo palaiminimas (persaitė J. E. nuncijus Mullor Garcia), ateitininko nuo 1931 m. kardinolo Vincento Sladkevičiaus ir vyskupų sveikinimai, vertingos arkiv. A. Bačkio, prof. V. Landsbergio, dr. K. Girniaus, J. Mikelskio, gyd. N. Liobikienės, P. Plumpos ir kitų paskaitos, taip pat faksu atsiųsta iš Čikagos 15 puslapių dr. Arvydo Žygo paskaita, kaip meilės laiškas ateitininkijai, — žadama išspausdinti atskiru pokongresiniu leidiniu.

Kad kūnas būtų gyvas —

Viešpats įkvėpė sutvertajam žmogui gyvybės kvapą, sako Pradžios knyga. Struktūros, programos, renginiai tėra organizacijos kūnas. Dvasia — ne vien jaunatviškai skaidri vakaronė Kalnų parke ar poezijos pranašiškoji šviesa (kūrybos vakare deklamavę B. Brazdžio-

ATEITININKŲ STUDIJŲ DIENOS

Ateitininkų studijų dienose bus galima plačiai susipažinti su šią vasarą įvykusių Ateitininkų kongresu Lietuvoje. Penktadienio vakare, rugsėjo 2 d., bus rodoma Vidos Kuprytės sureduota vaizdajuostė iš Kongreso įvykių. Sekmadienį po pietų, rugsėjo 4 d., įvyks išsamus Ateitininkų kongreso organizacinio posėdžio nutarimų pristatymas bei svarstymas. Šiuos svarstymus praves Federacijos vadas Juozas Polikaitis, juose dalyvaus Juozas Baužys, dr. Petras Kisielius, dr. Vytautas Vygantas ir kiti. Visi Ateitininkai yra kviečiami jau dabar registruotis pas Lidiją Ringienę: 50 Carriage Trail, Palos Heights, IL 60463, tel. (708) 361-2557.

nis, K. Bradūnas, A. Šešplaukis-Tyruolis su džiaugsmu prisipažįsta esą ateitininkijos augintiniai, kaip, beje, ir tragiškos lemties V. Mačernis, M. Indriliūnas, B. Krivickas, paukštininko spąstus patyrusi lakštingala S. Nėris... Dvasia — kiek remiamės ne savi, o Jūs, kurio vardas įrašytas mūsų vėliavose. Kiekvieną kongreso dieną vis kitoje Vilniaus šventovėje aukotos šv. Mišios, vis kitokių prasmės atspalviu nušviždavo: šaknis ir pamatus išsaugojusi Katedra, studentiška šv. Jonų bažnyčia, skausaus jaunuolio grožį menantis šv. Kazimiero barokas... Nežmiršamos pradėjusios kongresą šv. Mišios Aušros Vartuose, Ganytojo žodis iš aukštai gatvę užpildžiusiai jaunimo miniai — kaip pernai lankantis Šventajam Tėvui, kai Rožančių su juo iš Gailestingumo Motinos koplyčios kalbėjo pasaulis. Štai šitaip žiūredamas į Jūs, gali tikėti, kad mačiau ATEITĮ. Ir suprantu, kodėl dr. Vytautas Vygantas, vienintelis lietuvis intelektualas, keliskart išrinktas vadovauti milijoninei tarptautinei katalikų studentų organizacijai PAX ROMANA, nepaisydamas savikritiškų priekaištų, kongreso darbą vertino — „4 +“.

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-449-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8363

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 83rd St.
Tel. (1-312) 735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-0353
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$180.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuofūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pristunčiamos gavus prašymą.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. VILIJAS KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwesten un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimul (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0087; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v. p.p. - 7 v. antrą 12:00-3 v.p.p. trečd. uždaryta; ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-8989 arba (312) 499-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmą 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketv. 12 - 4 v. p.p., penkt. 12 - 6 v.v.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd. Tel. (312) 585-2602
Pirm., antr., penkt. 9 v.r. - 3 v.p.p. ketv. 10 v.r. - 7 v.p.p., trečd., šešt. 10 v.r. - 2 v.p.p.
Susitarimo nereikia trečd. ir šešt. Sumokama po vizito

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DOKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 — 127 St. Lemont, IL 60438
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cerdiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinus
2616 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare Kabineto tel. (312) 776-2880 Namų 708-448-5545 Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Studentų ateitininkų rekolėkcijų dalyviai Algonquin parke, Kanadoje.

Nuotr. L. Daušos

KRIKŠČIONIŠKA IŠMINTIS

Išmintis, girdime šio sekmadienio pirmame skaitinyje iš Patarlių knygos (Pat 9:1-6), yra visiems prieinama: tereikia tik noro mokytis. Tai patarimai, kurių nesunku klausytis: „Nesielkite kaip neišmanėliai, bet kaip mąstantys žmonės. Išnaudokite dabartines galimybes“. Ir jauni, ir seni — tokiuose patarimuose girdime mylinčių tėvų rūpestį, mūsų mėgstamiausių mokytojų patarimus.

Nors šio sekmadienio Evangelija yra aiški apie Eucharistiją, ji turi ir platesnę prasmę, sprendžiant iš to, kad prie Evangelijos apie Dangaus duoną, Bažnyčia parinko pirmą skaitinį apie Išminties puotą ir antrame duoda šv. Pauliaus raginimus gyventi Šventosios Dvasios išmintimi. Tai paskatina ir Evangelijai rasti platesnę prasmę: Valgymas Kristaus Kūno ir gėrimas jo Kraujo Šventojėje Eucharistijoje nėra vienareikšmis veiksmas. Tai darome, kadangi tikime juo ir stengiamės jo mokymu gyventi, o jo mokymas neretai viršija žmogišką išmintį ir jėgas — todėl esame reikalingi dangiško sustiprinimo.

Pirmasis skaitinys iš Patarlių knygos kaip tik yra pabaiga ilgo Patarlių knygos įvado, kuri sudaro pirmieji devyni skyriai. Juose dažnai užsimenamos Pranašų knygos bei senovinės šventyklų liturgijos tradicijos ir subtiliai, bet stipriai keliama viltis, kad tose tradicijose išreiškiami idealai gali būti pasiekti ir per išminties kelią. O tai buvo drąsus teiginys, nes tuo metu, kai Patarlių knyga buvo sudaryta, apie 500 m. prieš Kristų — Izraelio senųjų šventyklų bei pranašų institucijos jau buvo sunaikintos karų ir tremties, nesugrąžinamai likusios praeityje.

Išminties tradicijose būdinga ir tai, kad jos parodo, jog palaime yra kaip tik dabartinės sąlygos — paprastu sveiku protu įmanoma būklė. Joms suprasti nereikia jokio ypatingo pasiruošimo — nereikia žinoti Išganymo istorijos, nei apie Mozę, Dovydą, Jeruzalę ar Izraelio valdymo dinastijas. Tereikia visur tik nuosaikumo, sveiko proto, sąžiningumo, atvirumo, noro pasimokyti ir bendradarbiauti. Pavyzdžiui: „Tingi ranka gimdo neturtą, darbščioji gi ranka įsigyja turtą“ (Pat 10:4). „Sūnus, renkantis pjūtę, daro garbę; pjūties metu miegantis — gėdą“ (Pat 10:5). „Šnekumas nebūna be nuodėmės, kas gi varžo savo lūpas — gerai daro“ (Pat 10:19). „Kai

kas atrodo turtingas, nors nieko neturi; o kitas atrodo neturtin-gas, nors turi daug turtų“ (Pat 13:7).

Tad ir tikėjimo pirmasis reikalavimas — kad žmogus būtų teisingas, teisingas, autentiškas pagal žmogišką prigimtį. Tai gausi Dievo dovana tiems, kurie užauga sveikoje šeimoje. Tam nereikia šventumo, bet reikia, kad žmogus mokėtų prisipažinti klaidę ir kad būtų dalinamasi gerais patarimais. Visa, ko reikalauja Išmintis, yra įmanoma žmogiškais jėgomis.

Antrame skaitinyje iš šv. Pauliaus laiško Efeziečiams (Ef 5:15-20) yra giliai teologiškas, Kristaus duodamas išminties krikščioniškame gyvenime su-sumavimas: Nebūkite „tarytum neišmanėliai, ... bet stenkitės suprasti, kokia yra Dievo valia. ... Nepasigerkite vynu, kuriame slypi pasileidimas, bet būkite pilni Dvasios ... visuomet ir už viską dėkodami Dievui“. Ir čia jaučiame stiprų Išminties tradicijų atspalvį, kuriame pabrėžiamas saikingumas, pastangos suvokti Dievo valią — teisingai keliai, noras pasimokyti. Šv. Paulius prideda ir nuolatinį dėkingumą Dievui, per Kristų jį pažinus kaip Tėvą ir supran-tantį, jog visa, ką turime ir ku-o esame, viskas — iš jo malonės.

Toks nuolankumas ir dvasios požiūris reikalingas, norint su-prasti Jėzaus pakartotinus žo-džius šio Sekmadienio Evangelijoje (Jono 6:51-59): „Jei nevalgysite Žmogaus Sūnaus kū-no ir negerosite jo kraujo, netu-rėsite savyje gyvybės!“ Pirmieji Jėzaus klausytojai piktinosi tokiomis kalbomis, suprasdami Jėzaus žodžius paviršutiniškai. Negeresni būsimie ir mes, jei pasidžiaugsime, jog gyvendami šiandien mes jau žinome, kad Jėzus kalbėjo „tik“ apie Šv. Komuniją — nereikalavo būti žmogėdromis.

Jei Šv. Komunija tėra „tik“ priėmimas duonos per Mišias, neturime daugiau išminties, nei pirmieji Kristaus klausytojai, nes irgi paviršutiniškai ji su-prantame. Neužtenka tik fiziškai priimti Kristų į savo kūną — turime taip pat duoti jam reikštinį per mus. Esame kviečiami matyti kiekvieną, dalyvaujantį su mumis Mišiose, kaip mūsų bendrininką Kristaus kūną; bendri savo vaikus kaip paties Dievo vaikus, už kurių gerovę jis mus laiko atsakingus. Kristaus duodama iš-mintis išmoko matyti kiekvieną žmogų jo akimis ir paskatina veikti, tęsiant jo darbą šiandieniniame pasaulyje.

Aldona Zailskaitė

KUR VEDA ŠLEŽEVIČIAUS EKONOMINĖ POLITIKA

DR. JULIUS PAGIRYS

Prieš trejus metus rašiau: „Jau dabar aišku: jeigu nebus apsaugotos žmoniškosios gyve-nimo sąlygos, Lietuvos nepri-klausomybės įtvirtinimas at-sidurs kitų žemišųjų problemų šešėlyje. Nuo to apsaugoti gali ekonomika, ir tik ji, o ne gražūs politikierių pažadai“ („Politi-ka“, 1991).

Šios prognozės pasitvirtino. Dabar valstybinis produktas sudaro tik apie pusę 1989 m. lygio, dauguma gyventojų yra prie skurdo ribos. Tapo visiškai aišku, kad be šalies ekonomikos pagerėjimo neįmanomas kiek žymesnis progresas kultūroje, moksle, teisėtvarkoje, finansų sistemoje ir kitose srityse, nuo kurių priklausė nepriklausomybės užtikrinimas.

Pagrindinė dabartinės vyriausybės klaida yra ta, jog ji nema-to, ar nenori matyti, savo veiklos vidaus politikoje trūkumų. Premjeras nesiskaito su specialistų nuomonėmis ir tiki tik pats savimi. Be to, valdžia neturi kiek konkretes-nės savo veiklos, šalies ūkio, vystymo programos, vykdo „pri-siskaitėliška“, neskatinančią gamybos ekonominę politiką.

Gedimino Vagnoriaus vyriausybė, norėdama sunaikinti so-cialistinius santykius kaime, sugriovė gamybinę bazę, o dabartinė — tik per vienerius metus visiškai sunaikino ekono-miniu-moraliniu požiūriu žemės ūkį ir tuo pačiu pakirto nepri-klausomybės pagrindus. Lietu-voje dar nebuvo taip, kad žemdirbiui neapsimokėtų nuim-ti gerai užderėjusį derlių, ir jis liktų žemioti, kaip praėjusiais metais. Arba tai, jog už rudenį parduotą žemės ūkio produkciją nebūtų su jais atsiskaityta iki kitos sėjos. Kaimiečių grūdai pūna aruoduose, o žemės ūkio ministras Rimantas Karazija juos už skolintus dolerius perka Amerikoje. Mėsos, sviesto nėra kur dėti, o užsienietišku — pilnos krautuvės. Reikia neturėti valstybinės samonės, siūlant ūkininkams ieškoti rinkų užsie-nyje. Dėl to vyriausybė „pasitei-sina“ laisvos rinkos ekonomika. Mūsų respublikoje egzistuoja ne laisva rinka, o A. Šlezevičiaus, vykdančio privačią ekonominę politiką, sukurtas palaidos rinkos modelis, už kurį jis, matyt, tikisi gauti Nobelio premiją.

Per paskutinį pusmetį pabuvojęs Šveicarijoje, Vokietijoje, Olandijoje, įsitikinau, kad čia rinka reguliuojama. Po Vo-kietijos susivienijimo pertvar-

kant ūkį, buvo padaryta daug klaidų. Tačiau kanclerio Helmut Kohl-patarėjai galų gale įsitikino, kad vien tik rinka ir konkurencija be valstybės reguliavimo neapsieis.

Tačiau ką gali naudingo patarti mūsų prezidento pata-rėjas žemės ūkiui R. Dužinskas, sovietiniais metais dirbęs žemės ūkio ekonomikos institute įslaptinto sektoriaus vedėju? Arba, kaip kompetentingai gali vadovauti žemės ūkio ministerijai R. Karazija, dėstęs stude-nams tik gyvulių fiziologiją ir veterinarijos istoriją? Juk dabartinė žemės ūkio ministerija, išskyrus vieną kitą departa-mentą, nereikalinga, nes ji tik padeda premjerui diegti klaidin-gą ekonominę politiką kaime. Nieko gera nereikia tikėtis iš naujai paskirto ekonomikos mi-nistro Aleksandro Vasiliausko, kuris buvusiam Plano komite-tui vadovavo kuriant ir nerezul-tatyviai diegiant automatizuotą valdymo sistemą. Neaišku, kodėl respublikos prezidentas pasirenka tokius kadrus, kuomet šalyje yra patyrusių organizatorių, kompetentingų specialistų? Juk vien „paklus-numo gabumų“ per mažą.

Premjero pastovios ir šabloniškos kalbos apie ekonomikos sta-bilizavimą, pasiekimus pinigų infliacijos, privatizacijos srityje, kuriems neva ir pasaulio ekspertai pritaria, neatitinka tikrovės. Geriausi ekspertai yra mūsų šalies sąžiningai dirban-tys tarnautojai, darbininkai žemdirbiai, mokslo ir kultūros darbuotojai, pensininkai, kurių pragyvenimo lygis tik per 1-1.5 metų, vadovaujant A. Šlezevi-čiui, smuko 2-3 kartus, nors skolos užsieniui išaugo apie keturis kartus. Čia ne kas kita, kaip žmonių mulkinimas. Juk mes neturime lietuviško ekono-mikos vystymosi kelio. Anks-čiau vadovavomės Rytų, o dabar Vakarų ekspertų patarimais, kurių rekomendacijos mūsų są-lygomis dažnai yra netinkamos.

Dabar atotrūkis tarp valdžios ir daugumos žmonių pastoviai didėja. Valdžios žmonės gyvena savitame pasaulyje, nuolat keliaudami, skuba į pamatyti. Kas šandien trukdo Lietuvos demokratinei darbo partijai (LDDP) panaudoti vieningos valdžios pranašumą? Mano nuo-mone, beveik niekas, išskyrus nuosavą nesugebėjimą arba pastangas tendencingai remti mažą grupę šalies vertelgų, gilinančių laukinį kapitalizmą respublikoje. Dauguma rinkėjų

nebetiki jų išrinktų vadovų kalbomis. Yra priimta neblogų nutarimų, įstatymų, tačiau dauguma jų neveikia, ar veikia tik iš dalies, nes nėra sukurto efektyvaus jų vykdymo kontro-lės mechanizmo. Juk ministe-rijų skaičiaus didinimas, kuriu dabar yra 19, t.y. daugiau negu JAV, nieko nepažės. Tai berei-kalingas pinigų švaistymas ir demokratijos silpninimas.

Visiška netvarka mokesčių ir muitų politikoje. Prieškarinėje Lietuvoje daugeliui įvežamų žemės ūkio produktų muitų ta-rifai buvo dideli, net iki 170 proc. jų vidutinės kainos. Suprantama, kad tokie muitai faktiškai užkirtų kelią minėtai produkcijai į Lietuvą įvežti. Kadangi prekinei produkcijai vidaus rinkos neužteko, todėl išvežamų prekių muitai Lietu-voje nuo 1923 m. buvo panaikin-ti. Vyriausybė net skatino eks-portą, įvesdama grūdų bei gyvulininkystės produktų kainų priemokas. Kodėl dabartinė valdžia kūrbiškai netaiko prieškarinio Lietuvos patyrimo?

Neseniai įvestas pridėtosios vertės mokestis, gal ir neblogai. Tačiau nėra metodikos ir mo-kesčių surinkimo mechanizmo. Respublikos muitinės departa-mentas, kuriame dirba per 100 „specialistų“, visą mėnesį studi-javo ir nesugebėjo oficialiai at-sakyti į mano raštą, pagal kokią metodiką apskaičiuojamas pri-dėtosios vertės mokestis dulkros, dirbančios užsienyje, dovanotai automašinali. Muitinės departa-mento darbuotoja Mačiulienė, kartu su Lazdijū mutinės vir-šininku A. Sodoniū, net suklas-tojo mano deklaraciją, „iš lubų“ prirašydami dovanotai automa-šinali piniginę vertę. Tik po daugkartinio šios įstaigos durų varstymo reikalai išsisprendė, kuomet vienas iš trijų tame pačiame kambaryje sėdinčių „specialistų“ paprašė kyšio ir ji idėjo į savo, o ne į valstybės kišene. Mano pastangos infor-muoti šio departamento direkto-rių V. Geržoną apie darbuotojų nesąžiningumą nepasiekė tiks-lo, nes jis manęs nepriėmė. O kodėl — palieku spręsti patiems skaitytojams.

Pateikti duomenys rodo, jog mūsų vyriausybės vyrams stin-ga ūkiškos mąstysenos, jų ekono-minė politika neperspektivi, nes veda į daugumos krašto gyventojų stabilizuotą skurdą. Atsakingi valdininkai patys nepaiso įstatymų, viskas priklauso nuo jų malonės. Net buvę tokie žemės ūkio „patrio-tai“, kaip A. Budvytis, A. Kairys, M. Pronskus, V. Veliko-nis, tapę Seimo nariais, išdavė žemdirbius. Valdžioje esančių politikierių pažadams tikėti nebegalima. Todėl pataisyti padėti gali tik pirmalaikiai

Iš Vakarų ateina supuvimas...

Tokį šūkį metė labai ir Lietu-vos politiniame gyvenime žino-mas, ne kartą pasižymėjęs kont-raversijomis, kunigas XII Atei-tininkų kongrese, įvykusiame š.m. liepos viduryje. Auditorija praplupo gausiais plojimais, o kalbėtojas išskaičiavo visą litaniją blogybių, į laisvą ir nekaltybės spindinčią Lietu-vą besiveržiančių lyg srutų upelių iš Vakarų.

Tai ne vien to asmens nuomo-ne, bet vis dažniau pasigirs-tantys priekaištai, kad vaka-rietiški „importai“ neigiamai veikia Lietuvos gyventojus, ypač jaunimą, tiek metų beveik hermetiškai uždarytą aplinkoje, kuri neleido net skersą žings-nelį žengti iš tiesaus, dorą, komunistinės moralės pagrinda-is gristo, kelio.

Galbūt mes, tebedūsaudami dėl taip nenumatytai atsiradu-sio plyšio tarp tautiečių tė-vynėje ir svetur, turėtume gerai įsiklausyti į tokius ar panašius teiginius. Jie padėtų suprasti priežastis, kurios fveria tvoras tarp glaudaus ir lygiateisio ben-dravimo su savo tėvynainiais.

Dešimtmečiais komunistinės sistemos idiegtas, galima sakyti, su motinos pienu iki sielos gelmių įsiurbtas, nepasi-tikėjimas Vakarų kultūra, žmo-nėmis ir apskritai viskuo, kas buvo už sovietijos sferos ribų, per kelerius metų negali išnykti. Čia ne Lietuvos žmonių proble-ma, nes jie elgiasi ir galvoja taip, kaip buvo įpratinti. Proble-ma yra mūsų, nes tikėjomės kitokio susitikimo ir priėmimo. Pradedant Lietuvos pilietybės visuotiniu praradimu, teisėtų nuosavybių negražinimu, bei-giant užsienio lietuviams tam tikrų anekdotiškų ypatybių su-teikimu, pamažu tarp pasiilgtosios tėvynės ir už jos ribų gyve-nančių tautiečių statoma siena, tvirtesnė už buvusią geležinę uždangą.

Nepaslapstis, kad Lietuvoje siaučia organizuoti ir neorganizuoti nusikaltimai, kad žmonės linke „nugerti“, kad jaunimo — ir vyresniųjų — moralė premijų prie dangaus vartų nelaimėtu, tačiau nejaugi turime tikėti, kad visas šias blogybes į Lie-tuvą lyg šiukšlių šūsnis suvertė Vakarai, per ketverius nepri-klausomo gyvenimo metus

Seimo rinkimai. Sąžiningų, kompetetingų žmonių yra tarp kairiųjų ir dešiniųjų. Todėl rinkėjai atsirinks, jie turi jau patyrimą, tapo budresni. O rin-

istenge sugriauti aukštą be-dėmės lietuvių moralę, lyg tra-pią šiltadaržio gelę išaugintą komunistinio rojaus soduose? Kązin ar tik visi šie priekaištai nėra nauja pora senų klumpių, kuriomis norima sutrypti kai kam pavojingus sąlyčius su pa-sauliu už Lietuvos ribų? Juo glaudžiau tie ryšiai susilydys, tuo sunkiau bus Lietuvos gy-ventojus pasukti norima vaga ir vėl atkreipti „veidu į Rytus“.

Žinoma, čia tik spėliojimai, mėginant suprasti tai, kas nesu-prantama. Galbūt tie „supuvu-sių Vakarų smerkimo“ apašta-lai ir patys nesijausdami kartoja frazes, mėginami atrasti prie-žastis dėl staigaus moralės posūkio žemyn. Jeigu galima kaltinti pašalinę itaką, tai auto-matiškai pateisinami tai įtakai pasidavusieji...

Šios dienos „Draugo“ Ekono-minių reikalų skyriuje yra kita kaltinimų Vakarams versija, ištarta įtakingo asmens Lietu-vos finansų bei verslo pasaulyje: mums nereikia vakariečių patarimų ar analizų, nes jie mūsų sąlygų nesupranta, mums reikia tik jų pinigų (čia nėra tikslų citata, tik mintis). Tą mintį jau ne kartą girdėjome iš grįžusių idealistų, mėginusių išliūti savo patirtį bei pa-slaugas Lietuvai. Girdėjome ir „receptų“, kaip būtų galima išliūti tėvynei savo pagalbą, neužsitraukiant nepasitikėjimo. Bendras vardiklis — nesispraus-kime per jėgą, nes kol kas Lie-tuva daugiau susižavėjusi mili-joninėmis investicijomis, o pas užsienio lietuvių tie milijonai nesiraičioja lyg žirniai statinėje. Vadinasi, lietuviška akis ir ran-ka labiau krypta į pinigutus kitataučius. Ateis laikas, kai doleriais ar vokiečių markėmis dvasinio alkiu jau nebenumal-šins. Tuomet ir užsienio lie-tuvių pagalbos vertė pradės ge-riau atrodyti.

Tuo tarpu galima atrasti ir „moralšką“ išvadą: traktuo-kime į šią pusę Atlanto atvy-kusius tautiečius taip, kaip mes patys Lietuvoje norėtume būti traktuojami. Vertinkime geruo-sius ir bloguosius atskirai, nesukisdami visų į „tą patį maišą“. Parodykime, kad „supuvusiuose Vakaruose“ galima rasti toleranciją, artimo meilę ir kultūringas pažiūras.

NEBUVO LEMTA ŽŪTI

JUOZAS KULIUKAS

ATSIMINIMAI

23

Mus varydavo į darbus, daugiausia pas ūkininkus valyti laukų ir šiaip padėti, bet maisto nelabai pavykdavo išsikombinuoti. Daugumas eidavo pas lenkų belaisvius, ypač, kurie mokėjo lenkiškai, tai mes jiems išskalbavom drabužius ar šiaip ką padėdavome, o jie neblogai atsilygindavo. Pas prancūzus ateidavo vokie-tės prostitutės, bet neteko girdėti, kad lietuviai būtų kada su jomis turėję reikalų. Belaisviai prostitučių la-bai nekenė ir sugavę apkuldav.

Vėliau mus perkėlė į kita, mažesnę lagerį. Ten turėjo-me daryti slėptuvę kažkokiam aukštam vokiečių valdininkui. Netoli buvo aukštas, siauras kalnelis, tai kasėme tunelį iš vienos pusės ir iš kitos. Iškasėm gal dešimt metrų ir prikasėm smėlį. Tuomet kasimą sustab-dė. Buvo kalbama, kad rusai jau pasiekė Rytprūsius, o Karaliaučius esąs nuo lagerio tik apie 40 kilometrų, bet į kurią pusę — nežinau.

Vėliau pranešė, kad transporto į Rygą jau nebebus. Tai reiškė, kad namo nebevažiuosime. Žinoma, belais-viams buvo labai sunku gauti tikslų žinių, bet žinojome, kad rusai jau veržiasi vis gilyn į Lietuvą, užima Ryt-prūsius. Tame belaisvių lageryje, kuris buvo labai didelis, rusus belaisvius laikė atskirai.

Kartą pastebėjome, kad rusų barakai jau tušti. Mus

varė tuos barakus išvalyti. Įėję į vidų, net nepajutome, kaip pasidarėme visiškai juodi: mus apšėdo milijonai blusų. Matyt, barakai jau kiek laiko buvo tušti, o blu-sos labai išalkusios, tai puolė ant mūsų. Nors ir mūsų barakuose būdavo blusų, bet gaudavome tokių miltelių joms naikinti. Buvo daug ir blakių, o milteliai blakių nesunaikindavo, tai naktimis atsiguldavome ant grindų, aplink save pripildavome vandens. Matyt, blakės van-dens nemėgo ir mums duodavo kiek ramybės.

1944 m. liepos mėnesį davė įsakymą apeisti Stalag 1 lagerį. Oras buvo labai karštas. Mažai kas turėjo butelius vandeniui pasiimti, tai greitai pamatėme, kaip sunku alkaniems ir be vandens žygiuoti. Pakeliui sustodavome kituose karo belaisvių lageryuose. Belais-viai puldavo prie virtuvės, kur stovėjo atmatų statinės, ieškodavo maisto. Tai darydavo daugiausia kauka-ziečiai. Lietuviai ir estai kiek galėdami stengėmės susi-laikyti, nes ten tikrai jau nieko gero nebuvo, tik galėjome gauti dezinfertiją ar kokias kitas ligas. Vėliau nemažai belaisvių mirė žygiuodami, bet lietuviai išliko gyvi, nes mažai kasėjo prie tų šiukšlių dežių.

Nežinau, kaip ilgai mes žygiavom, vis pietvakarių link. Pasiekėm tą didįjį plentą, kuris tęsėsi per visą Vokietiją, perėjome Vyslos upę ir pasiekėme Dancigą. Mus nuvarė į geležinkelio stotį. Ten buvo labai daug karo belaisvių. Visus sugrūdė į prekinius vagonus, matyt, specialiai paruoštus belaisviams vežti, nes langai buvo apipinti spygliuotomis vielomis. Buvo aišku, kad veš į Vokietijos gilumą. Tuo metu galėjo būti maždaug liepos mėnesio pabaiga, bet belaisviams laikas nelabai svarbus... Taip ir palikome Rytprūsius.

Vykstame į Liudvizburgą

Dancigo geležinkelio stotyje, visus belaisvius suvarė į traukinį, sudarė didelį ešeloną. Nebuvo galima matyti vagonų eilės nei galo, nei pradžios. Atrodė, kad ne vienas garvežys traukinį vežė. Mažai kur sustojome, retai gaudavome maisto ir vandens. Oras buvo gražus, tai vagonuose baisiai karšta. Po kelių dienų sustojome Stut-gardo prekinį traukinį stotyje. Traukinys ten stovėjo ilgesnį laiką, leido mums pasiimti vandens ir kiek maisto. Vėliau atkabino ketletą vagonų ir mus nuvežė į Liud-vizburgą, suvarė į didelio kalėjimo palėpę. Kambarys buvo labai didelis, bet visai tuščias, nebuvo jokių baldų.

Pradėjo temti. Pasigirdo oro pavojaus sirenos. Mes pro langelius matėme gal šimtus amerikiečių lėktuvų: eskadrilę po eskadrilės. Atrodė, kad pilnas dangus lėktu-vų, kiek tik akys gali užmatyti. Priešlėktuvinė artilerija smarkiai šaudė taip pat vokiečių ir amerikiečių naikintu-vai kovėsi padangėje. Matėme, kaip krito sunaikinti lėktuvai, bet negalėjome žinoti kieno jie buvo.

Mus tame kambaryje užrakino, o visi sargybiniai dingo. Galima buvo girdėti, kaip priešlėktuvinės artileri-jos sviedinių skeveldros, o gal ir kulkos, krito ant pasta-to stogo, net per lubas įkrisdavo į kambari. Belaisviai nežinojo ką daryti, nes kambarys buvo pilnas, keli net sužeisti.

Po kiek laiko vėl pasigirdo sirenų kaukimas — oro pavojus buvo praėjęs. Girdėjome tarytum toluomoje perkūnija dunda, net kalėjimo langai baršką. Kaip vė-liau sužinojome, bombardavo Stutgardą, kur mes tik prieš ketletą valandų patys buvome.

Netrukus vėl pasigirdo oro pavojaus sirenų

kaukimas. Matėme, kaip prožektoriai ir artilerijos svie-diniai raizė dangų, bet oro pavojus greit praėjo. Atrodė, kad lėktuvai skrido labai žemai, o po to matėme toluomoje pašvaistę — visas dangus buvo raudonas. Kalbėjo, kad Stutgardas yra tik apie dvidešimt kilometrų nuo tos vie-tos. Vėliau teko matyti, kaip visas miestas ir ta geležin-kelio stotis, kurioje buvome sustoję, buvo sunaikinta.

Rytojaus dieną mus visus baltiečius ir dar keletą kitų, gal apie pusantro šimto belaisvių, nuvarė į tą pačią geležinkelio stotį, kur vakar atvežė. Nuvežė kiek arčiau Alpių kalnų, sustoję mažoje stotelėje ir tada varė į kalną. Kelias buvo labai vingiuotas,ėjo vis aukščiau. Visi buvome alkani, išvarge, keli net parvirto. Palydovai juos spardė, mušė ir vis šaukė, kad grįžčiau eitime. Nežinau, kaip ilgaiėjome, kai pasiekėm kalno aukštumą. Susto-jome mažame karo belaisvių lageryje. Mus pasitiko komendantas. Jis turėjo tokią iš odos nupintą lazdelę. Vėliau patyrėme, kad jis nesigailėjo belaisviams kirsti ta odine lazda per veidą. Visus išrikiavo, pranešė, kad tai yra drausmės lageris.

Kiek toliau pamatėme medinių barakų eiles. Ten stovėjo italų kariuomenės daliniai, gal pora batalionų. Juos rengė fronto kautynėms, vis atlikdavo visokių pra-timus ir rikiuotė vis su daina. Atrodė labai griežta drausmė. Su italais retkarčiais tekdavo susitikti. Buvo labai draugiški, bet vokiečiai kariai su jais mažai skaitydavosi, elgdavosi panašiai, kaip ir su belaisviais.

Netrukus italus išsiuntė į frontą, tai turėjome tuos barakus valyti. Atrodė, kad jie nelabai gerai gyveno, nedaug geriau, kaip belaisviai.

(Bus daugiau)

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
 7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
 • tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

GARIŪNŲ ŠIOKIADIENIAI

Gariūnų turgavietė, atidaryta 1989 m. rudenį, tvarko bendrovę „Posūkis“. Turgavietę juosia 372 prekybos kioskai. Jų savininkai kas mėnesį bendrovei moka 150 litų, kurių 100 pastaroji perveda į Vilniaus biudžetą. Gariūnuose įrengtos 1,385 vietos prekybai, t.y. 1 kvadratinio metro plotas ant prekybos kioskų. Šios vietos diena kainuoja 5 litus. Atskirai įrengtos 664 vietos prekiaujantiems iš mašinų. Dar vienas 2,100 kv. metrų plotas turguje neįrengtas, tik aptvertas tvora, tačiau, kai susirenka daug žmonių, prekiaujama ir ten. Prekyba vyksta ir už turgaus tvoros. 1,2 ha plotas išnuomotas bendrovei „Arisma“. Ten prekiaujama automobiliais. Dviejų ha plotas prie turgaus bus parduotas varžytinėse. Pradinė kaina už 1 arą — 2,500 litų.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, į Gariūnus atvažiuoja pirkėjai iš Latvijos, Estijos Karaliaučiaus srities. Įvedus vizas Rusijos ir Baltarusijos piliečiams, Gariūnuose pastarųjų sumažėjo. Didžiausias automobilių turgus vyksta šeštadieniais. Tada jų parduodama keli šimtai. Didžioji dalis automobilių pagaminti 1984-1986 m., vidutinė kaina — 2,000-3,500 dolerių. Populiariausi „Volkswagen“, „Opel“, „Ford“ ir „Žiguli“ markės automobiliai. Pigiausiai Gariūnuose automobilių, kuriam 13-15 metų, galima nusipirkti maždaug už 800 dolerių.

Daugiausia prekeivių turguje parduoda drabužius. Prekybos kioskuose galima pirkti kontrabandinių cigarečių.

Kiekvieną savaitę Gariūnuose sulaikoma keletas įtariamųjų, kiekvieną dieną kas nors apvagiama, kasdien mokamos duoklės. Policijos žiniomis, turgavietėje „dirba“ iki 50 reketininkų. Dabar Gariūnuose nuo žmogaus imama maždaug 10 dolerių duoklė, o jei prekiaujama iš automobilio — 30 dolerių. Neretai duoklės reikalaujamos ir iš pirkėjų, bet tik iš svetur atvykusių. Visos Gariūnų grupuotės moka savo dalį į nusikaltėlių bendrą kasą. Policijos duomenimis, kiekvienas reketininkas kas savaitę sumoka maždaug po 100 dolerių. Gariūnuose dirba tik 7 policininkai. Nors pastatytas pastatas policijos nuovada, jame miesto savivaldybė nuovados atidaryti neskuba.

„KLAIPĖDOS MAISTAS“ NENULEIDŽIA RANKŲ

„Klaipėdos maistas“ (buvęs mėsos kombinatas) turi didžiausią Lietuvoje konservų fabriką, per metus galintį apdoroti 42,000 tonų mėsos. Kaip rašo ekonomikos laikraštis „Litas“, šiame bendrovės rūkytų dešrų ir mėsos gaminių, mėsos konservų, šviežios mėsos ir kitos produkcijos planuoja pagaminti už 105 mil. litų ir maždaug trečdali parduoti užsienyje. Nors, palyginti su 1990 m., gamyba sumažėjo beveik perpus, bendrovė ieško būdų, kaip užsidirbti lėšų gamybai plėsti įsigyti naujas technologijas, atsiskaityti su žaliavų ir energijos tiekėjais. „Klaipėdos maistas“ bendradarbiauja su amerikiečių bendrove „Mars“. Bendrovėje gaminamas maistas šunims ir katėms. „Klaipėdos maistas“ tapo vieninteliu Lietuvoje firmos „Mars“ produkcijos atstovu ir įgijo išimtinę teisę prekiauti jos gaminiais.

Pasak įmonės generalinio direktoriaus Gintaro Valančiaus, bendrovei trūksta gyvulių. Dėl neapgalvotos, pernelyg staigios žemės ūkio reformos kaime, labai sumažėjo gyvulių, o tuo pačiu ir žaliavos pasiūla bendrovei. Įmonei trūksta ir jautienos, ir kiaulienos. Bendrovė, norėdama patenkinti pajūrio krašto žmonių poreikius, dalį mėsos importuoja iš užsienio. Kita vertus, įmonei trūksta apyvartinių lėšų, todėl gali mažiau supirkti gyvulių. Bankų kreditais „Klaipėdos maistas“ nesinaudoja, nes nepajėgia mokėti didelių palūkanų.

Įmonės vadovo teigimu, Lietuvoje nėra nė vienos mėsos perdirbimo įmonės, atitinkančios Vakarų standartų reikalavimus, turinčios Briuselio licenciją, suteikiančią teisę eksportuoti produkciją į Europos Ekonominės bendrijos šalių rinką. Norint tokią licenciją gauti, reikia pagal daugelį reikalavimų pertvarkyti įmonę. Dabar „Klaipėdos maistas“ kartu su partneriais Šilutės rajone stato naują modernią įmonę, kurioje ketinama atsižvelgti į reikalavimus eksportuotojams į Europą. Dabar įmonė keturių penktadalius užsienyje parduodamos produkcijos išveža į Rytus — Nepriklausomų valstybių sandraugos šalis. Į Vakarus keliauja tik klaipėdiečių mėsos pjaustiniai, kumpiai, nugarinės.

Rima Jakutyte

AMERICAN TRAVEL SERVICE

Pigiausios kelionės į Lietuvą

Čikaga/Vilnius Čikaga/Vilnius/Čikaga

iki 15 rugsėjo	\$545.00	\$799.00
16 rugsėjo–30 spalio		
15–24 gruodžio	\$485.00	699.00
01 balandžio–31 gegužės		
01 lapkričio–14 gruodžio		
25 gruodžio–31 kovo	\$425.00	\$599.00

Prie visų kainų reikia pridėti mokesčius. Bilietus reikia išpirkti iki 1994 m. gruodžio 31 d. Informacijai prašome kreiptis tel. 708-422-3000. Darbo val.: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, ir penktadienį 9 v.r.–5 v.v., trečiadienį 9 v.r.–7 v.v., šeštadienį, sekmadienį. American Travel Service 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60642.

Anglų Kalba Sekmingai Darbuotis Universitete Ir Profesijose

The University of Illinois at Chicago

Tutorium in Intensive English

- keturių lygių dėstymas vyksta ištisus metus
- mažos grupės su ESL dėstytojais profesionalais
- dėstymas surištas su kompiuteriais ir įvairiomis vaizdinėmis priemonėmis
- patarimai imigracijos reikalais; I-20 vizos studentams
- visi studentai laiko TOEFL egzaminus, kurie bus užskaitomi Illinoiso universiteto

Papildomi kursai:

- TOEFL Paruošimas
- Šnekamosios kalbos įgūdžiai pažengusiems

Dėl platesnės informacijos, kreipkitės į:

The University of Illinois at Chicago
 The Tutorium in Intensive English (M/C 324)
 601 S. Morgan St., Room 820
 Chicago, Illinois 60607 USA
 (312) 996-8098/Dr. Boca

Deja, universitetas negali duoti finansinės paramos.

UIC The University of Illinois at Chicago

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
 3208 1/2 West 95th Street
 Tel. — (708) 424-8654
 (312) 581-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
 Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
 312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

VALOME
 KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
 737-5168

Vyr. amžiaus lietuvė moteris gali padėti savaitgaliais namų ruošoje arba prižiūrėti ligonį. Skambinti: 312-434-9735.

J.M.Z. Construction Co.
 Custom carpeting, rec. rm. additions; kitchen, bathrm., basement & deck construction; dry-wall hanging & taping; aluminum siding, soft-fit, fascia & seamless gutters; replacement glass block windows; shingle hot tar & modified rubber and roll roofs. Expert at tearoffs; complete tuckpointing; all colors; chimneys rebuilt. Tel. 708-620-9942.

MASTER PLUMBING COMPANY

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.

BEN SERAPINAS 708-636-2960

DĖMESIO!

Čikagos ir apyl. namų savininkai! Atlieku vidaus ir išorės remonto ir dekoravimo darbus. Taip pat „wall papering“, dažymą ir kt. įvairius darbus.
 Vytas: 312-523-7289

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigltul: 312-767-1929.

Video juostas iš Lietuvos greitai ir kokybiškai perrašome į amerikietišką sistemą arba atvirkščiai. Tik \$25 už juostelę, įskaitant pasiuntimą. Siųskite: Film & Video Opus, 5643 Sherman Ave., Downers Grove, IL 60516, tel. 708-969-6554 arba 708-712-6554.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV
 GE/RCA ATSTOVYBĖ
 2346 W 69th Street
 Tel.: 312-776-1486

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI

Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinų ir namuose gaminto maisto — Catering
 6216 S. Archer Ave.
 Chicago, IL 60638
 Tel. 581-8500

NORI SUSIPAŽINTI

Amerikietis, 46 m., katalikas nori susipažinti su tos pačios religijos mergina, 21 iki 32 m. amžiaus, vedybų tikslu. References from a Cath. priest required. If you really feel you would like to immigrate to USA and lead an average type of life with an honest, good-natured man, good provider, write in English and send your picture to:

James Snyder
 1256 Morgan
 Joliet, IL 60436, USA

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MES TURIME NUOSAVYBIŲ SARAŠUS, MES PARDUODAME IR PERKAME
 Kreipkitės į mus
ALEXANDER MOCKUS
 Realtors
 6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
 Tel.: 312-767-6655
 Esame lietuviška įstaiga

REALMART, INC.
 6602 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
 312-585-6100
BALYS BUDRAITIS
 Asmeniška patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite **BUDRAITIS**
 Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

KMIECIK REALTORS
 7922 S. Pulaski Rd.
 4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
 284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Parduodu 25 arų sklypą šakių mieste, Kranto g-vė 9. Yra 2 mūriniai namai po 2 aukšt., daržinė, tvartas. Pasiteiravimui rašyti: **Dalė Grigalonė, Zanavykų 32-5, Kaunas, Lithuania.**

HELP WANTED

ALTERATIONS & TAILORING NORDSTROM is coming to OLD ORCHARD in October

We are seeking experienced tailors, fitters & sewers who are interested in employment and career advancement. We offer competitive salaries, a good benefits package, 401 K, & profit sharing. Part time and Full time positions available. Call or send resumes to:
PO Box 1667
Oak Brook, IL 60522-1667
800-899-8225 ext. 010 NJD

Gyvulių ligoninė, Glen Ellyn IL reikalingas prižiūrėtojas. Reikia prižiūrėti gyvulius ir valyti ligoninę; 5 dienos savaitėje — 37.5 val. Alga ir butas. Turėti žalią kortelę. Skambinti: 708-665-1500.

TRAILER MECHANICS

FULL TIME
 MUST SPEAK GOOD ENGLISH
 Expanding S.W. Sub. Shop in need of (2) TRAILER MECHANICS w/exp. Also, need an APPRENTICE Trailer Mechanic. Must have own hand tools. Full Co. Benefits.
 (708) 499-3370, 7am-4pm.

JOBS AVAILABLE!
 Housekeepers, companions. Good pay.
 Call: **Chapov Agency**
 708-803-6439

MISCELLANEOUS

WAGNER MAŠINOS RAŠTINĖMS
 Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
 Virš 75 metų patikimas patarnavimas
 TYPEWRITERS • COPIERS
 FAX • CALCULATORS
 5610 S. Pulaski Rd.
 Phone (312) 581-4111

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
 (812) 586-5959
 (708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriškai FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

ACCENT REALTY, INC.
 5265 West 95th Street
 Oak Lawn, Illinois 60453
 Bus. 708-636-9400
 Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
 Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiestuose.

FOR SALE

very clean, well kept home on park-like acre in quiet location just southeast of Lemont. 3 bedrooms, 2 1/2 baths, family room. \$289,900.

BAIRD & WARNER
 (708) 323-1855

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. 2 mieg. butas 71 St. ir Mozart Ave. apyl. vyr. amžiaus žmonėms. Tel. 312-778-1700; vakarais — 708-839-1784.

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., viešam arba dviem suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvai ir virimo plyta. \$325 mėn. Kreiptis: Alma nuo 8 v.r. iki 3 p.p., tel. 312-476-8727.

Išnuomojamas 4 kamb. 2 mieg. butas Brighton Parko apyl. vyr. amžiaus asmenims be gyvuliukų. Tel. 312-376-8305.

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 mėn. + „security“. Tel. 312-779-6193. Kalbėti angliškai.

Jaukus vasarnamis Union Pier, 1/2 bl. nuo ežero; 2 mieg. kamb. Rudenį pigiau. Kreiptis: Sigutė, 708-636-5571. Kalbėti angliškai.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu pluriu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai pigiai. Pilnai užbaigtą foto. nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandų, Antradienį, trečiadienį, susikabinsit! Tel. — 3314 West 63rd Street
 Tel. — PROspect 6-8998

Positeiraukite apie atpigintus bilietus spalio mėn.

RYGA, VARTAI I PABALTIJ!

SUPAŽINDINAM SU ATA'S TAUPIAUSIOM SKRYDŽIŲ KAINOM I PABALTIJ!

Ar Jūs skrendate biznio reikalais, ar pasimatyti su giminėmis Pabaltyje, Jūs nenorite gaišti laiko persėdami Maskvoje ar Frankfurte. Norite nukeliauti kuo greičiau, be reikalo neįsileidžiant dar daugiau pinigų. ATA's iš New Yorko į Rygą yra greičiausias kelias. ATA paruosė jums pigiausią ir maloniausią kelionę, kurią Jūs tikrai užsiplėnėte. Į viengpusę kainos iš New Yorko ne aukštesnės kaip \$429, ir žemos — iki \$279 spalio mėn., ATA yra vienas iš geriausių pasirinkimų tarp aukštų kainų skrydžių kompanijų.

PATOGŲ PERSĖDIMAI JAV
 Naudokitės ekonomiškais ATA's skrydžiais į Rygą iš JAV miestų. Pasirinkite patogius TWA skrydžius, kurie sujungia New Yorko ATA's su Ryga.

SKAMBINKIT JŪSŲ KELIONIŲ AGENTUI ARBA ATA:
800-382-5892.

is
NEW YORKO
 Savaitės dienomis
\$399
 į viengpusę
 Keliaujant nuo 6/1 iki 9/30

Savaitgaliais
\$429
 į viengpusę
 Keliaujant nuo 6/1 iki 9/30

Studentams
\$349
 į viengpusę, savaitės dienomis
 Keliaujant nuo 6/1 iki 9/30

Išskrendant iš

ATLANTA	\$561	\$531
BALTIMORE	\$520	\$490
BOSTON	\$429	\$399
CHICAGO	\$484	\$454
CLEVELAND	\$520	\$490
DALLAS	\$579	\$549
DETROIT	\$524	\$494
HOUSTON	\$579	\$549
LOS ANGELES	\$547	\$517
MIAMI	\$569	\$539
MINNEAPOLIS	\$479	\$449
NEW ORLEANS	\$569	\$539
PHILADELPHIA	\$474	\$444
PHOENIX	\$547	\$517
PITTSBURGH	\$479	\$449
SAN ANTONIO	\$579	\$549
SAN DIEGO	\$547	\$517
SAN FRANCISCO	\$547	\$517
SALT LAKE CITY	\$547	\$517
SEATTLE	\$549	\$519
WASHINGTON D.C.	\$520	\$490

Visos kainos yra nustatytos perkant skrydžius į abu galus
 1 Per ATA
 Visi kiti miestai per TWA sujungti su New Yorko, teptais į Rygą per ATA.

Bilietai turi būti nupirkti 7 dienas prieš išskrendant. Taip pat yra tiek tiek branginti bilietai turintys mažiau sąvaržymų. Valstybiniai mokesčiai \$32.95 sumokami atsiimant bilietus. Studentų amžiaus nuo 18 iki 26m., parodant mokyklą I.D. ATA suteikia patarnavimus į Rygą iki spalio 30, 1994.

**JAV LB Krašto Valdžybos
Socialinių Reikalų Taryba**
2711, West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

KAIP PARUOŠTI NAMĄ PARDAVIMUI

Žmonės apsisprendžia per kelias minutes, ar jie nori pirkti jūsų namą, ar ne. Pirmas išpuolis yra pats svarbiausias. Todel yra labai svarbu, kad jūsų namas, kurį norite parduoti, sudarytų gerą, tvarkingą ir patrauklų vaizdą.

Čia yra keletas išbandytų patarimų, kuriuos siūlo Chicago Title and Trust Family of Title Insurers.

Lauke

1. Dailiai nupjauta pievelė, tvarkingai apkarpyti krūmeliai ir švarūs šaligatviai sudaro gerą pirmą išpuolį.

2. Gerai patręšta pievelė pavasarį, padės jūsų žolei sodriai žaliuoti visą vasarą ir rudenį.

3. Nupjaukite peraugusius krūmus, kurie neprileidžia šviesos į namą.

4. Jei reikia, nudažykite namą. Tai gali padėti greičiau jį parduoti, negu kas nors kita. Jei nutariate nedažyti viso namo, tai nors padažykite langų rėmus ir priekines langines, jei tokios yra.

5. Žiemą nuvalykite sniegą ir ledą nuo šaligatvių.

6. Patikrinkite stogo vandenį surenkančius vamzdžius. Jei reikia pakeiskite atsilpėjusius stogo plyteles ir sutvarkykite netvarkingus, atsilpėjusius vandens nubėgimo vamzdžius.

7. Gera pasodinti gėlių, padėti gėlių puodus ar lovelius prie įėjimo į namą.

8. Perdažykite priekines duris.

9. Šviesiai nudažykite pašto dėžutę.

Virtuvė

1. Virtuvė yra svarbiausia patalpa namuose! Padarykite ją šviesią ir patrauklią.

2. Išvalykite garinimo gaubtą (hood) virtuvėje.

3. Jei grindys susidėvėjusios, idėkite naujas. Pakeiskite kiekvieną nepritvirtintą grindų plytelę. Kad būtų lengviau pašalinti atsilupusią grindų plytelę, pirmiausia suskystinkite ją laikančius klijus, šildydami su laidyne (prosu), uždengta minkšta medžiaga.

4. Pašalinkite visokius virtuvės reikmenis, kuriuos laikote ant virtuvės spintelių (counters) viršaus. Švarūs ir tušti virtuvės spintelių ir stalų viršūs sudaro didesnės virtuvės vaizdą.

Prausykla

1. Sutaisykite varvančius čiaupus.

2. Pakabinkite prausykloje švartus rankšluosčius.

3. Su specialiomis valymo priemonėmis pašalinkite dėmes iš tualetų, vonios, prausyklos ir dušo.

4. Jeigu iš praustuvo kriauklės ir vonios vanduo išbėga labai pamažu, pataisykite tai.

Gyvenamieji kambariai

1. Žiūrėkite, kad sienos būtų gerame stovyje (sienų plyšiai ir vinių skylės yra lengvai užtaisomos).

2. Patikrinkite, ar lubose nėra vandens varvėjimo žymių. Pašalinkite varvėjimo priežastį ir perdažykite lubas.

3. Dažant ar dekoruojant, naudokite baltas ir šviesias spalvas.

4. Nubluškite užuolaidas ir lovų apdangimui gali būti perdažyti ar pakeisti ryškiomis, šviesiomis spalvomis.

5. Jei turite židinį, išvalykite jį ir padėkite prie jo malkų, kad

židinyje patraukliai atrodytų. Nuvalykite langus.

7. Pakeiskite suskilusius lango stiklus.

8. Sutvarkykite prakiurusius langų sietelius.

9. Patikrinkite, ar visi langai atsidaro ir užsidaro.

10. Pakeiskite perdegusias elektros lemputes naujomis ir šviesiomis.

11. Patikrinkite, kad visi elektros jungikliai veiktų.

12. Išblizginkite grindis. Pritvirtinkite girgždančias grindų ir laiptų lentas, prikaldami vinis.

13. Sutvarkykite rūbines. Pašalinkite nenešiojamus drabužius. Žiūrėkite, kad rūbinę atidarius, nesklistų pelėsių kvapas.

14. Patepkite girgždančias ar užsikertančias duris. Užsikertančias duris įtrinkite parafinu, toje vietoje, kur matomas nusidėvėjimas.

15. Stumdomas (sliding) duris, kurios užsikerta, irgi ištrinkite parafinu ar žvakės vašku — jos tada lengvai slankios.

Rūsų, palėpė, garažas

1. Išvalykite visas šias patalpas ir palikite tiksliai tai, ką kraustydamiesi išsivešite.

2. Žiūrėkite, kad rūsių laptai būtų gerai apšviesti.

3. Jei jūsų rūšys yra tamsus, nudažykite lubas ir sienas šviesia spalva.

4. Sutaisykite plyšius rūsių grindyse (naudodami „ready-mixed concrete“).

Namo parodymas

1. Atidarykite langų užuolaidas, kad įeity daugiau šviesos. Šviesūs kambariai atrodo didesni.

2. Žiūrėkite, kad jūsų namo vidus būtų gerai apšviestas, kai jį rodote pirkėjams.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Sun-Times“ (1994.06.10).

Vertė ir spaudai paruošė **Aldona Šmulskštienė ir Birutė Jasaitienė.**

KAIP APSAUGOTI NAMUS

Durys turi būti stipriai padarytos ir gerai įdėtos. Įėjimo duryse neturėtų būti stiklo, kuris lengvai išmušamas.

Durų rėmai, prie kurių pritvirtintos durys, irgi turi būti stiprūs, ir taip apreminti duris, kad tarp durų ir jų neliktų plyšių.

Apšvietimas labai svarbus, nes vagys ir įsilaužėliai bijo apšviestų vietų. Lempos — geras apšvietimas turi būti koridoriuose, rūsiuose, įėjimuose ir prie garažų.

Langus reikia visus patikrinti (ypač rūsių ir užpakalyje namo esančius). Galima jiems pritaikyti užraktus. Jei nenorite užraktams išleisti pinigų, langus galite apsaugoti vinimis, ar prikaltu medžio gabalėliu, kuris neleis plačiai atidaryti langus.

Metaliniai virbai — grotos. Žmonės, kurie „apsikausto“ langus ir duris metalo virbalais ar grotomis, gali patys nukentėti gaisro atveju. Virbus ar grotas reikia turėti tokias, kad apsaugotų nuo vagių, bet neuzkirstų išėjimo gyventojams. Jie turi būti lengvai nuimami arba atrakinami, iš vidaus lengvai pasiekiamu raktu.

Durų akutės. Gyvenantys butuose turi jas turėti — toks yra įstatymas. O namų savininkai gali įsidėti padidinamą stiklėlį į duris, jei nori matyti, kas yra už durų, jų neatidarant.

Užraktai — netinkantys išorinių durų užraktai, kurie yra durų rankenose, arba spyruokliniai, kurie užsirakina be rakto, uždarančios duris. Geriausi užraktai laukinėms durims yra vadinamieji „dead bolt“ užraktai. Naudokite 2 colių ar ilgesnius sraigtelius, tvirtinant tuos užraktus prie durų ir durų rėmų. Saugumo sumetimais užraktas iš vidaus turi atsirakinti be rakto — pasukus velksnelę, iš lauko užraktas turi būti atrakinamas tik raktu.

Pigūs būdai apsaugoti nuo plėšikių

1. Bendradarbiaukite su policija.

2. Užrakinkite visas duris ir langus, nes daug vagių patenka į namus pro neužrakintas duris ar neuždarytus langus.

3. Atsakykite visokius pristatymus į namus, jei išvykstate ilgesniam laikui iš namų.

4. Protinga užstatyti radiją ar televiziją, kai nesate namuose, vagys manys, kad kas nors yra namie.

5. Jei išvažiuojate ilgesniam laikui, pasakykite tai kaimynams, kuriais pasitikite, ir paprašykite, kad jie jūsų namą ar butą pasaugotų.

6. Turėkite savo visų brangių daiktų sąrašą ir jų serijos numerius. Įrašykite savo vairuotojo leidimo nr. ar kitą atpažinimo ženklą ant brangių daiktų, kad juos lengvai būtų atpažinti, jei tas daiktas būtų pavogtas ir policijos surastas. Tam padaryti jūs galite įsigyti graviravimo įrankį per vietinės policijos „Neighborhood Relation Unit“. Nufotografuokite daiktus, kurie neturi serijos numerio.

7. Stebėkite, ar nematyti įtartinų asmenų jūsų kaimynystėje, koridoriuose, ar apie jūsų namus. Užsirašykite, kaip tie žmonės atrodo, ką jie vilki. Nepasitikėkite atmintimi. Jei imanoma tokį asmenį nufotografuokite (jam nematant). Jei kas atsitinka, ar ką nors įtariate, svarbu pašaukti policiją, bet ir policija kartais yra bejėgė atlikti savo darbą be jūsų — be piliečių — pagalbos.

8. Saugokite savo raktus, nes piktadarijai labai lengvai moka pasidaryti raktų dublikatus. Nelaikykite savo mašinos ir namų raktų kartu, ypač jei naudojate viešus garažus, kur garažų prižiūrėtojai paima raktus. Neįvardinkite pažymėdami raktų paskirties. Jei pamestumėte raktus ir juos rastų vagis, tai tiesiog būtų jam pakvietimas

DRAUGAS, šeštadienis, 1994 m. rugpjūčio mėn. 13 d.

5

jus apvogti.

9. Kai persikeliate į naują vietą, pakeiskite užraktus, nes kiti asmenys gali turėti raktus nuo jūsų durų.

10. Neįsileiskite svetimų žmonių į namus, nebent jūs esate visiškai tikri, kas jie yra. Legalūs įvairių įstaigų atstovai mielai parodys jums savo ID.

11. Slankiojančios ar „patio“ durys turi būti užrakintos. Be to, uždėkite ilgą metalo ar medžio gabalą iš vidaus prie grindų, kad negalėtų atstumti slankiojančių durų.

12. Vienos gyvenančios moterys neturėtų užrašyti „Miss, Mrs. ar Ms“, ar savo vardo ant pašto dėžutės. Naudokite pavardę ir pirmą vardo raidę.

13. Dideliuose apartamentuose namuose kooperuokite su kitais, laikydami pagrindinio

įėjimo duris užrakintas. Neįsileiskite svetimų žmonių.

14. Nesigarsinkite apie savo turtingumą, savo įpročius, ar būsimus įvykius (pvz., atostogas, vestuves, laidotuves) grožio salonuose, karčiamose, restoranuose ar kitose viešose vietose.

15. „Slide bolts“ prie „dead bolt“ užraktų yra nebrangi papildoma apsauga išorinėms durims.

16. Išsinauomokite banke apsaugos dėžutę brangenybėms ir kitiems vertingiems daiktams. Jei to negalite padaryti, paslėpkite brangius daiktus neprasitose vietose.

Naudotasi Čikagos policijos departamento „How to safeguard your house or apartment“.

Išvertė ir spaudai paruošė **Aldona Šmulskštienė ir Birutė Jasaitienė.**

PADĖKA

Didž. Gerbiamai išėvijo lietuvių dienraščio „Draugas“ redakcijai

Po dviejų mėnesių nuo mano Vyro netekties, noriu visiems padėkoti, kad buvote man artimi šioj tragedijoj, kuri netikėtai mano asmenišką, bet ir visų tų lietuvių, kurie Jį suprato, lydėjo, siekdami tų pačių tikslų, ir tikėjo į **STASĮ LOZORAITĮ.**

Kaip iš visos savo širdies kiekvienam noriu asmeniškai pasakyti aciu ir paspausti rankas padėkojant, taip kiekvieno prašau širdyje neužmiršti, nes tikroji mirtis yra užmarštis.

Daniela Lozoraitienė

*Greitai ir saugiai pristatome
siuntinius, maisto komplektus
ir pinigų Lietuvoje, Latvijoje,
Estijoje, Rusijoje ir
Ukrainoje*
atlanta
Import-Export Inc.

2719 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
1-800-775-SEND (312)434-2121

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

**FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME**

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 5940 W. 35 St.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
LEMONT LOCATION OPENING JANUARY 1994
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

CITY CENTER GT — INTERNATIONAL

**DĖKOJAME VISIEMS KLIENTAMS, KELIAVUSIEMS SU G.T. INTL.
Į LIETUVOS DAINŲ - TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ. BUVO MALONU
JUMS PATARNAUTI. TEPASILIEKA ILGAI SU JUMIS GRAŽŲS
KELIONĖS PRISIMINIMAI! SAKOME — IKI PASIMATYMO VĖLI**

RUGPJŪČIO 10 IKI 22 — Kellonės išparduotos.

PRIMENAME, kad organizuojame kėliones pagal kliento pageidavimus su pilnu turistiniu aptarnavimu.

**KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS Į VOKIETIJĄ... LAN-
KYSIME PASAULYJE PAGARSĖJUSIAS KALĖDINES
MUGES PENKIUOSE MIESTUOSE... KELIONĖ GRUO-
DŽIO 2 IKI 13... BUS DAUGIAU INFORMACIJŲ VĖLIAU.**

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiuose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestiniai pervažiavimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitinės Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasirošti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

**TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783**

American Society
of Travel Agents

**City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA**

**TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149**

Paulius Riškus ir Sigita Paskočiainė modeliavo Montessori mokyklėlių madų parodoje Nuotr. B. Skvirblis

50 CENTŲ SVARAS 50 CENTŲ SVARAS 50 CENTŲ SVARAS
NAUJAS PATARNAVIMAS
NAUJOS KAINOS
PATIKIMIAUSIOJE SIUNTINIŲ KOMPANIJOJE

BALTIA EXPRESS CO. LTD.

PREZ. VIKMANTAS RAPŠYS

**TIK TRUMPĄ LAIKOTARPĮ IKI SPALIO 1 D. JŪS GALITE
PASIJŲTI Į LIETUVĄ SIUNTINIŲ UŽ DAR NEGIRDĖTAS KAI-
NAS AMERIKOJE. TIK 50 CENTŲ UŽ VIENĄ SVARĄ. PRIS-
TATYMO LAIKAS 60-90 DIENŲ**

SKUBESNI SIUNTINIAI KAI IR ANKŠCIAU PRISTATOMI PER
45 DIENAS ANKŠTESNĖS KAINOMIS
PATIEMS SKUBIAUSIEMS SIUNTINIAMS PRISTATYMAS
LĖKTUVU PER 10 DIENŲ

DAUGIAU INFORMACIJOS NEMOKAMU TEL:

1-800-SPARNAI (800-772-7624)

PRISTATYKITE SIUNTINIUS JUMS PATOGIAUSIU ADRESU:

BALTIA EXPRESS CO.
3782 W. 79TH ST.
CHICAGO, IL 60652

AMBER GROUP/BALTIA EXPRESS
5210 WESLEY TR.
ROSEMONT, IL 60018

BALTIA EXPRESS/A. RUNKA*
504 GRAND AVE.
GRAND RAPIDS, MI 49501
616-364-9723

BALTIA EXPRESS CO LTD*
3354 GLENDALE BLVD.
LOS ANGELES, CA 90039
213-661-5670

*Siuntinių kainos gali būti skirtingos

BALTIA EXPRESS—TAI ŽEMIAUSIOS KAINOS SIUNTINIAMS
Į LIETUVĄ, ŠIAURĖS AMERIKOJE IR
PATIKIMIAUSIAS PATARNAVIMAS ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE!

50 CENTŲ SVARAS 50 CENTŲ SVARAS 50 CENTŲ SVARAS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

BALFo gegužinėje, kuri įvyks rugpjūčio 21 d. jaunimo centre, norintiems pamiklinti kojas gros Kosto Ramanausko orkestras. Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti gegužinėje ir paremti BALFo šalpos darbą, nes šelpiamųjų skaičius vis dar nemažėja, o paramos lėšos ateina labai pamažu.

Sol. Stasys Povilaitis vėl dainuos Čikagoje rugsėjo 10 d., 8 val. v. Jaunimo centre. Šiuo koncertu bus pradėtas Čikagos lietuvių rudens sezonas, kuris, kaip ir paprastai, bus pilnas koncertų, pasirodymų, renginių ir susibūrimų. St. Povilaitis, žymusis Lietuvos estrados dainininkas, jau trečią kartą lankosi Amerikoje ir pasiryžęs koncertuoti vietovėse, kur dar nebuvo dainavęs. Jo koncertais rūpinasi JAV LB Krašto valdyba per savo apylinkes. Kadangi Čikagoje dainininkas buvo sutiktas ypač šiltai, susirinkus gausiai publiškai, jis dar kartą čikagiečiams žada padainuoti — senesnių ir visai naujų dainų.

K. Naumiestyje Šv. Kryžiaus naujieji bažnyčios varpai sukskambejo pirmą kartą per Šv. Petro ir Povilo šventę. Nuosirdi padėka visiems, prisidėjusiems prie šio projekto. Visų tų, kurie davė sutikimą, pavarėjęs jau buvo skelbtos, išskyrus vienos — Julijos Klimaitienės (Lydekaitytės); darydama savo tėvams (Jonui ir Onai Lydekaičiams) atminimą, ji paaukojo 5,000 dol. Didelė padėka Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos reikalų vedėjai Rūtai Virkutytei, kuri atliko visą tarpininkavimo darbą su varpų liejykla Vokietijoje. Iš viso 2 varpai kainavo 10,420 dol.

Čikagoje atgimsta priekarinės tradicijos. ŽEME L PRODUCTIONS kviečia pasiklausyti naujos radijo laidos PUPU DĖDĖS PASTOGĖS 6:30 v.v. per WNDZ radijo stotį 750 AM bangomis. Štatojeje — kaimiška muzika, šmaikštūs humoras bei Pupų dėdės atsiminimai. Laida perduodama kiekvieną šeštadienį. Klausykitės PUPU DĖDĖS PASTOGĖS iš WNDZ 750 AM.

x Už a.a. tėvą Joną Borevičių, S.J., šv. Mišios bus atnaušiamos Šv. Kryžiaus bažnyčioje, sekmadienį, rugpjūčio 14 d. 9:30 val. ryto. Prašome atsilankyti. (sk.)

x Dėmesio! Chicago Šaulių rinktinė rengia gegužinę, kuri įvyks š.m. rugpjūčio 14 d., sekmadienį, Šaulių namuose. Pradžią 12 val. Geras maistas, gera muzika, turtinga loterija. Maloniai kviečiame visus dalyvauti. Šaulių rinktinė. (sk.)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Julija Dantienė, Philadelphia lietuvių radijo programų vedėja, sutiko būti Draugo fondo įgaliotinė. Draugo fondo vadovybė jai reiškia nuoširdžią padėką ir linki daug sėkmės naujų prenumeratų ir fondo lėšų telkime.

Lidija Ringienė ir Marytė Nemickienė vadovauja „Vilties sodo“ pokylio rengimo komiteitui, kurį sudaro Vilytė Lendraitienė, Virginija ir Petras Jokubauskai, Laima Jurkūnienė, Alė Lieponienė, Kristina Razmienė, Virginija Rimeikienė, Daina Rudaitienė ir Birutė A. Vindašienė.

Tai vienintelis metinis Lithuanian Mercy Lift lėšų telkimo renginys, kurio pelnas skiriamas tuberkuliozės vaistų pirkimui Lietuvos vaikų sanatorijoms. Visuomenė kviečiama paremti šį svarbų tikslą ir atsilankyti Montefiori soduose rugsėjo 10 d., 5 val. p.p. Rezervacijų reikalaš skambinti (708) 361-2557.

Jadvyga Jankauskienė, pratęsda „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 110 dol. auką dienraščio leidimo išlaidoms sumažinti. Auka tikrai įvertinama, o mūsų padėka šiai skaitytojai tikrai nuoširdi.

Draugo fondo išdininkas Bronius Juodelis gegužinėje, kai visa publika linkminosi, uoliai darbavosi dienraščio labui, rinkdamas fondui narius ir „Draugui“ prenumeratas.

x ALPINE MANOR BANQUETS, Inc. patogiausia lietuviška salė pietvakarių priemiesčiuose. Nuomojame bet kokias progas. Kreipkitės: 8230 Cass Ave., Darien, IL 60561, tel. 708-964-4154. Sav. J. V. Liutikai. (sk.)

x Juozas Bacevičius patarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 778-2233 — Casa Blanca. (sk.)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.)

x Pasaulio Lietuvių dainų šventė Vilniuje! Tris aukštos kokybės vaizdajuostės „Ansamblis vakaras Kalnų parke“ (liepos 8 d., trukmė 2 val.), „Šokių diena Žalgirio stadione“ (liepos 9 d., trukmė 2 val.), „Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke“ (liepos 10 d., trukmė 4 val.) jau dabar galite užsisakyti pas International Historic Films, Inc., telefonu 312-927-2900, raštu, arba asmeniškai atvykdami į mūsų raštine, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Vienos vaizdajuostės kaina tik \$20, arba visų trijų \$50 ir \$5 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kreditus kortele. Sav. Petras Bernotas. (sk.)

Vyresniųjų lietuvių centre, Seklyčioje, rugpjūčio 17 d., trečiadienį, 2 val. po pietų, bus linksma programa — muzikos ir dainų pynė. Dalyvauja sol. Algimantas Barniškis ir sol. Genutė Bigenytė. Po programos — bendri pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio lietuvių katalikų misijos biuletenis (rugspjūčio 7 d.) skelbia, kad ruošiasi susituokti: Rūta Stropūtė su Tauru R. Bubiū, Gražina Daunoravičiūtė su William O. Chatt ir Stefanija Norvaišaitė su Charles C. Foos.

Jaunystės prisiminimai lengvai sugrįžta kiekvieną šeštadienį, 7 v.v., per KONRADO KAVINĘ — retrospektyvinę laidą per WNDZ radijo stotį 750 AM. Nostalginė muzika, anų metų laikinosios sostinės Kauno aktualijos. KONRADO KAVINĖ — tai jūsų raktas į praeitį. Laida skirta Illinois, Indianos, Michigana, Wisconsin bei Iowa gyventojams. Jūsų polisiui — KONRADO KAVINĖ šeštadieniais, 7 v.v., per WNDZ 750 AM!

Jonas Žebrauskas, Chicago, IL, gyventojas, atsilygindamas už „Draugo“ prenumeratą ateinantiesiems metams, pridėjo 110 dol. auką. Esame jam labai dėkingi už paramą dienraščiui.

Stefanija Rudokienė, gyv. Chicago, IL, grąžindama „Draugo“ laimėjimo bilietų šakneles, atsiuntė ir 90 dol. auką. Tariame nuoširdų aciu!

Remigijus Misiūnas, Vilniaus universiteto komunikacijos fakulteto doktorantas, atvykęs į svečius pas savo giminaičius Oną ir Stasį Budėjus, didesnę viešnagės laiką dalį praleidžia Lituanistikos tyrimo ir studijų centre. Jis čia renka vertingus duomenis savo rašomai disertacijai apie lietuviškų knygų leidybą Vakarų Europoje tarp 1945 ir 1952 metų. Jaunasis knygotyrininkas, LTSC pirmininkui prof. dr. Jonui Račkauskui dėkdamas už suteiktą galimybę padirbėti Pasaulio lietuvių archyve, sako: „Labai sielvartauju, kad dienos tirpsta kaip sniegas tirptų rugpjūčio saulėje, o lobiams nėra galo“. Remigijus Misiūnas dar bus Čikagoje iki rugpjūčio vidurio.

Šią savaitę Čikagos priemiesčių gyventojus baugina „juoda pantera“ — ne teroristinė organizacija, bet žvėris, kurį „matė“ keliose vietose. Policija pranešimams skyrė atitinkamą dėmesį ir pradėjo panterą medžioti prie Eisenhower greitkelio, Forest Parke, Itascoje ir kitur. Iki šiol dar nieko nesurasta ir skeptikai mano, kad jokios panteros nebuvo: kai vienas žmogus kažką pamatė, o žinia sklaido pagarsino, tai ir kitiems pradėjo „vaidintis juodos katės“.

Vincas ir Aldona Šmulskėčiai, gyv. Chicago, IL, jau ne kartą yra parėmę dienraštį gausiomis aukomis. Grąžindami laimėjimo bilietų šakneles, vėl parėmė „Draugą“ 100 dol. auką. Reiškiamie jiems gilia padėką.

Filomena Peleckas, Chicago, IL, siųsdama „Draugo“ prenumeratos mokestį už ateinančius metus, savo dienraščio leidimo išlaidoms sumažinti pridėjo dar 100 dol. Esame labai dėkingi už auką ir prenumeratos atnaujinimą.

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskienę. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p. - 5:30 v.v., ketvd. 10 v.r. - 6 v.v., šešt. 10 v.r. - 1 v. p.p. Prmad. ir antrd. uždaryta. (sk.)

x Septynių naktų kelionė laivul Lankysime 4 Havajų salas. Išplauksime iš Honolulu vasario 18-25 d., 1995 ir aplankysime Oahu, Hawaii, Kauai ir Maui. Vienintelis būdas visas salas aplankyti neskubant į lėktuvus ir nekeičiant viešbučių, plaukti laivul! Užtikrinti specialią kainą, reikia užsiregistruoti iki rugpjūčio 30 d., Informacijai skambinti American Travel Service tel. 708-422-3000. (sk.)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk.)

x Ieškomas Juozas Šilumaitis, gim. 1923 m. kovo 12 d. Tauragės raj., Mažintų km., Batkių apyl. Atsiliepkite rašykite: G. Kėdaitienė, 116 Camel-lia, Hot Springs, AR 71913. (sk.)

x SAGIL's restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. I. Naujokienė. „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0885. (sk.)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą — brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Li-lija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335. (sk.)

„Suktinis“ šauniai žygiuoja Rexbury, Idaho miesto gatvėmis. Šioje vietovėje buvo surengtas tarptautinis festivalis, kuriame dalyvavo ir Kauno folklorinis ansamblis, atlikęs programą su dideliu pasisekimu. „Suktinis“, pakeliui atgal į Kauną, sustojo Čikagoje ir rugpjūčio 16 d., antradienį, 7:30 val. v. Jaunimo centre atliks koncertą. Visuomenė kviečiama pasigėrėti seniausio Lietuvos folklorinio ansamblio šokiais, dainomis, muzika. Pelnas skiriamas Jaunimo centrui paremti.

IŠ ARTI IR TOLI

DR. JUOZO IR MARGARITOS PETRIKŲ FONDAI

Dr. Juozas ir Margarita Petrrikai, žmonos ir motinos Onos bei sūnaus ir brolio Rimanto pagerbimui, įsteigė Petrikų fondą prie Kauno Medicinos akademijos. Fondas remia neturtinius ir gabius medicinos studentus, teiks paramą ir aukštojo akademinio mokslo siekiantiems gailėtingoms seselėms. Fondo pagrindinis kapitalas nedalomas. Fondą administruoja Kauno Medicinos fakultetas. Antrąjį fondą Petrikai įsteigė remti giminių jaunuolius — studentus, norinčius siekti aukštojo mokslo. Ši fondą administruoja viena giminaitė Lietuvoje.

DAUG KELIAUTOJŲ I LIETUVĄ

St. Peterburgo Lietuvių klubo pirm. Mečys Šilkaitis ir jo žmona Irena liepos 26 d. išvyko į Lietuvą. Grįš į namus rugpjūčio 18 d. Pirmininko išvykos metu klubui vadovaus vicepirm. Bronius Bartkus. Nors šiemet

x Janina ir Ira Marks, per „Saulutę“, Lietuvos našlaičių globos būrelį, metams paėmė globoti mergytę, kurios tėvų teisės atimtos. Ji gyvena Mažeikių rajone. Ją ir dvi jaunesnes sesutes augina močiutės sesuo. Ačiū už \$240 auką ir jautrumą vargstantiems vaikučiams. „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. Tax ID #36-3003339. (sk.)

x Pasidžiaugti paskutinėmis vasaros dienomis „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, maloniai kviečia visus į tikrą baliuką sodelyje, penktadienį, rugsėjo 16 d., 7:00 v.v. Ateitinęgiu namuose Lemonte. Susirinkusius linksmins Vilniaus etnografinis ansamblis, „Tėviškė“, Kuršėnų kaimo kapela, „Studija R“ šokėjų. Tautodailininkės demonstruos savo meną. Bus šokiai ir vaišės. Įėjimas — \$5.00 auka Lietuvos vargstantiems vaikams. Kviečiami jauni ir seni nepraleisti ypatingo vakaro nuotaikingoje aplinkoje. Savo kalendoriuje pasižymėkite penktadienį, rugsėjo 16 dieną ir savo dalyvavimu paremkite kilnų tikslą. (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747. (sk.)

nebuvo organizuotos kelionės į Lietuvą, gana daug apylinkės lietuvių nutarė atostogas praleisti Lietuvoje, dalyvaujant Dainų ir šokių šventėje, ar tik lankant gimines ir pažįstamus.

PARAMA A.P.P.L.E. ORGANIZACIJAI

A.P.P.L.E. organizacija ir šiemet Lietuvoje rengia seminaraų seriją parengti įvairių sričių mokytojus. Šiai programai vadovauja Vaiva Vėbraité-Gust. Šie metai yra jau ketvirtieji šiai programai. Iki šiol iš Lietuvoje esančių 40,000 mokytojų, arti 6,000 jau yra baigę A.P.P.L.E. kursus. Šiemet jau turima 74 savanoriai dėstytojai, dauguma jų — amerikiečiai. Lietuvoje jie gauna išlaikymą, bet kelionės išlaidas apsimoka patys. Kursai vyksta dvi savaites.

Birželio 26 d. klubo pirm. M. Šilkaitis per pietus supažindino dalyvius su A.P.P.L.E. programa, o taip pat ir su amerikiečių jaunuoliu Chad Heron, išvykstančiu į Lietuvą mokyti dėsytymo metodikos ir anglų kalbos. Jis, įvairius darbus dirbdamas, susitaupė pakankamai pinigų kelionės išlaidoms. Taip pat pradėjo mokyti lietuvių kalbos, iš dalies pagelbstint A. Vaske-liui, ir jau šiek tiek supranta lietuviškai. Lietuvoje planuoja

būti vienerius metus ir pažadėjo, kad po metų, grįžęs Amerikon, duos pranešimą Klube, manome, jau lietuviškai. Pirmininkui paminėjus, kad mokytojai Lietuvoje, norėdami dalyvauti kursuose, turi sumokėti arti 80 litų, arba 20 dol. (kai kuriems mokytojams tai beveik mėnesio alga) buvo paprašyta aukų ir per keliolika minučių atsirado daug aukotojų, duodančių po 20 dol. Buvo surinkta 775 dol. Pinigai pasiųsti į A.P.P.L.E. centrą, Durham, Connecticut.

UPELIAIS TEKA ALYVA

Š.m. rugpjūčio mėn. „National Geographic“ žurnalas išspausdino neilgą straipsneliuką ir nuotrauką, pažymėdamas, kad netoli Šiaulių aerodromo apylinkės gyventojai apšildo savo namus skystu kuru, kurį „nugraibo“ nuo netolimo šaltinio ir iš jo ištekančio upe-liuko. Sakoma, kad alyva ten atsiranda iš kiauurų požeminių įrengimų, kuriuose sandėliuojama neišvalyta nafta. Naftos laukuose Baku, Azerbaidžane ir kitur Rusijoje sprogimai ir gaisrai yra jau toks kasdieninis reiškinys, kad aplinkiniai gyventojai tik pakraipo galvomis ir per daug į juos nekreipia dėmesio.

KETURIASDEŠIMT PIRMOJO SANTAROS-ŠVIESOS FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMO II dalies 1994 metų rugsėjo 8-11 d. Lietuvių centre, 14915—127th St., Lemont, IL, PROGRAMA

Ketvirtadienis, rugsėjo 8 d. 2 v.p.p. Vytautas Adomaitis, „Vakary samprata Lietuvos jaunimo galvosenoje“. Algis Mickūnas, „Filosofinis susitikimas su Slinku“.

8 v.v. Loretta Mačianskaitė, „Eimunto Nekrošiaus „Mažosios tragedijos““.

Penktadienis, rugsėjo 9 d. 9:30 v.v. Leonidas Donskis, „Dvi Lietuvos kultūros: intelektualų ir inteligentų kolizijos ir ateities dialogo galimybės“.

Simpoziumas: „Atviras ar uždaras centras Lietuvos politikoje?“ Jonas Pabedinskas, Julius Šmulskytis, Jonas Valaitis.

2 v.p.p. Ilona Gražytė-Maziliauskienė, „Žmonės be šešėlių — Jolitos Skablauskaitės kūryba“.

Simpoziumas: „Vakary ir Lietuvos filosofijų santykių problemos“. Leonidas Donskis, Algis Mickūnas.

Santaros-Šviesos, Algimanto Mackaus Knygų fondo, Metmenų AM & M Fundacijos ir Multidisciplinariųjų studijų instituto posėdžiai.

Kultūriniai projektai Lietuvoje.

8 v.v. Rimvydas Gliniskis, „Pirmų aukštųjų revoliucija“.

Šeštadienis, rugsėjo 10 d. 9:30 v.v. Giedrius Subačius, „Naujos problemos XIX amžiaus lietuvių istoriografijoje“.

Kęstutis Navakas, „Vilniaus disidentizmas ir Kauno dekadentizmas“.

2 v.p.p. Aleksandras Štomas, „Rusija ir Baltijos valstybės: istorija ir perspektyvos“.

Tomas Venclova, „Daugiakultūriškumo problema Vakaruose ir Rytų Europoje“.

8 v.p.p. Literatūros vakaras: Vitalija Bogutaitė, Kęstutis Navakas, Liūnė Sutema, Tomas Venclova.

Naujų knygų sutiktuves.

Sekmdienis, rugsėjo 11 d. 10 val. Valdas Adamkus, „Lietuvos ateities vizija“.

Norintieji suvažiaivime dalyvauti prašomi iki rugsėjo 6 d. registruotis pas Mariją Paškevičienę, 306-55th Place, Dowers Grove, IL 60516. Tel. 708-852-3887.

Kas domisi — kviečiami.